

BYGDESPEILET

Kommunal informasjonsavis for Nannestad

NUMMER 3

9. ÅRGANG

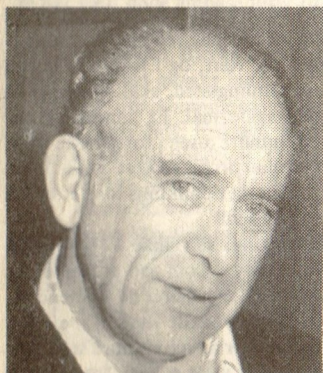
AUGUST 1982

UTGIVER: NANNESTAD KOMMUNE

Kommunen har fått rådmann

I kommunestyremøte 3. mai ble det vedtatt at kommunens administrative leder, hittil kalt kontorsjef, heretter skal hete rådmann. Dette vil imidlertid i det praktiske arbeidet ikke bety noen vesentlige endringer. Vi ser her den «nyutnevnte» rådmann Trond Nilsen på plass som kommunens administrasjonsleder.

ROB

Det skjer stadig noe på helsesektoren

Distriktslege Harald Iver Andersen med sin stab.

Etter mange år med «stillstand» har det i den senere tid skjedd flere positive ting innen helsesektoren i Nannestad.

Vi er blitt et eget legedistrikt — Nan-

nestad legedistrikt — med to distriktsleger og 3 helsesøstre. Tidligere omfattet legedistriktet også Gjerdrum og vi

Forts. s. 10

Ambulerende vaktmester hjelper pensjonister

Hjelpen kommer. Ambulerende vaktmester Gunnar Vøien stiller opp med det nødvendige verktøyet.

Kommunen har fått sin ambulerende vaktmester. Det er Gunnar Vøien som bekler stillingen, foreløpig i halv

Forts. s. 35

Skolebudsjettet 1983:

Forslag på 28 mill. kroner

Skolesjef Sverre Sutteruds forslag til skolebudsjett for 1983 er anbefalt av skolestyret. Av en totalramme på noe over 28 millioner kroner vil driftsutgiftene legge beslag på omlag 27 millioner kroner. Videre er det avsatt 330.000 kroner til investeringer og 966.000 kroner til folke- og skoletannrøkten. I forhold til inneværende år innebærer 83-forslaget en brutto økning på 15,5 prosent.

Forts. s. 10

LITT AV INNHOLDET

Heder til Bjerkes skiløpere
Se side 3

Med brannvesenet på øvelse
Se side 4

Portrettet
Se side 11

Boligbyggingsprogram
Se side 12

Et grendemiljø i Holter
Se side 19

Litt om pensjonistforeningen
Se side 22

Bygda vår på 1500-tallet
Se side 25

Vårt lokale forsvar
Se side 29

Ellers:

Lokal debatt
Kommunalt nytt
Kulturstoff

OG MYE ANNET

Om kommunal service

Som kjent for de fleste ble det fra 1. juli i år innført nye åpnings- og kontortider for den kommunale administrasjon, samtidig som det ble innført adgang til såkalt fleksitid for de kommunalt ansatte. Ordningen er foreløpig gjort gjeldende for ett år.

Reaksjonene på disse nye ordningene har vært både mange og svært negative. De nye kontortidene har vært et alminnelig samtaleemne i bygda, og det er en kjennsgjerning at publikum er langt fra enige i det kommunestyrevedtaket som lå til grunn for den nye ordningen.

Også Bygdespeilet har fått en masse reaksjoner, fra saklige sådanne til uttalelser som ikke skal bringes videre. Alle går imidlertid ut på det samme; — nemlig at dette mer eller mindre er en total neglisjering av den service som publikum bør ha krav på.

Nå er det så langt fra Bygdespeilets oppgave å kritisere kommunale avgjørelser, noe som også klart vil ha framgått gjennom våre spalter i alle år. Men samtidig som avisen skal være en budbringer fra den kommunale virksomheten, skal den også være et talerør for bygdas øvrige innbyggere. I denne anledningen for den alminnelige kvinne og mann som av forskjellige grunner søker kontakt med den kommunale administrasjon.

Det synes klart at mesteparten av de klager som blir framsatt har sin klare begrunnelse og berettigelse. Dette ut fra hovedsynet at kommunens administrasjon tross alt skal være et serviceorgan for publikum (og ikke omvendt). Når publikum har et behov for å søke administrasjonen, må da også forholdene legges til rette for at dette kan bli gjort på letteste måte.

Da saken ble behandlet i kommunestyret ble den kalt «Innføring av fleksibel arbeidstid». Dersom avgjørelsen hadde vært begrenset til dette, ville det heller neppe ha blitt noen negativ publikumsreaksjon.

Men ut over dette vedtar kommunestyret:

- å sløyfe langdagen på torsdager
- å endre åpningstidene til tiden 09–15

Hva dette betyr for publikum, bør også forstås av de folkevalgte. I alle fall er publikums reaksjoner forståelige!

ROB

KONTORTIDEN I KOMMUNEN: IKKE REDU- SERT SERVICE!

— Vi har ikke stengt noen dører til kommunens administrasjon, sier ordfører Per Ramsli som kommentar til de klager som er kommet fram i forbindelse med innføringen av fleksitid og sløyfing av langdagene på torsdager.

— Det har hele tiden vært såvel formannskapet som kommunestyrets forutsetning at servicen ovenfor publikum ikke skal bli dårligere enn tidligere. For de som ikke kan komme til de kommunale kontorene i den såkalte kjernetiden fra 09 til 15, er det anledning til å avtale spesiell møtetid. Det vil i hele kontortiden være folk til stede, og disse kan treffes. Dette gjelder for alle etatene.

— Kommunestyrets vedtak er en henstilling til publikum om at vi helst ser at de møter i kjernetiden, da de er sikrest på å treffe de personene de ønsker. For øvrig er hele ordningen på prøve i ett år, og så får vi da se hvorledes erfaringene er, sier ordfører Per Ramsli.

ROB

DELING AV SKOLEKLASSE

Kommunestyret har godkjent at skolestyret bruker 760 ekstra årstimer til deling av femte klasse ved Maura skole. Klassedelingen hadde sin bakgrunn i disiplinære forhold.

LOKAL DEBATT

Dårlig service

Spørsmålet må stilles, — er Nannestad kommunestyre klar over at kommunens administrasjon skal være et serviceledd for bygdas folk? Etter innføring av frivillig frammetid for de ansatte, bortfall av langdag på torsdager og redusert åpningstid med hele to timer daglig, må spørsmålet være berettiget.

At 37 folkevalgte, sammensatt fra alle politiske partier, kan bestemme noe slikt, og samtidig fullstendig neglisjere bygdefolkets interesser, er ikke mindre enn fantastisk.

Neste valg imøteses med glede!

Bjørsokning og pendler.

Til de folkevalgte

Er Nannestad kommunestyre klar over at en vesentlig del av skattebetalerne er pendlere, noe som skyldes mangel på initiativ her i bygda for å skaffe arbeidsplasser?

Hva gjør så Nannestad kommune overfor sine pendlere, bortsett fra å ta imot millionbeløp i skatt?

Jo, de stenger sin administrasjon, slik at det blir umulig for oss pendlere å nå noen av de kommunale kontorene!

Uten å ta en dag fri. Men kan dette være rettferdig?

Daglig pendler.

Sandsnesseter andelslag

I forbindelse med bygging av et grendehus i Sandsnesseter har kommunestyret tidligere vedtatt at kommunen skal inngå som partner i et andelslag. Kommunen forplikter seg til å delta med en tredjedel av de totale kostnadene, begrenset til en andel på 250.000 kroner. Som en del av kommunens økonomiske bidrag skulle eiendommen Rotestua selges, og salgssummen overføres til Skogen IL.

Det var en forutsetning for hele prosjektet grendehus at STUI skulle bidra med midler. I første omgang er søknaden om dette avslått, men etter fornyet henvendelse skal en ny mulighet være åpnet. En betingelse for at dette skal lykkes er at det på formelt grunnlag etableres et andelslag med kommunen som en av partene.

Til stiftelsesmøtet for andelslaget valgte formannskapet Jan Kopperudmoen og kultursekretæren som kommunens representanter.

ROB

Gang/sykkelveg i Åsgreina

Signaturen E.E. uttrykte i forrige nummer av Bygdespeilet forundring over at mange har skiftet mening når det gjelder gang/sykkelveg i Åsgreina.

Kommer i den anledning med noen kommentarer. Det tyder på at vedkommende enten ikke har satt seg tilstrekkelig inn i saken, eller bevisst prøver å latterliggjøre Åsgreinas befolkning.

Vi synes det er for langt å gå i detalj med alle de faktorer som har påvirket vårt standpunkt.

Når det gjelder innbyggernes oppfatning av plassering og størrelse av gang/sykkelveg henvises E.E. til saksdokumentene som er utlagt på ingeniørkontoret.

B.L. Åsgreina.

Farvel til grønt- anlegg i Maura

Så skal det altså skje: — den siste rest av grøntanlegget som minner om park i Maura sentrum skal forsvinne. Dette stedet som ved spesielle anledninger har vært, og i framtida burde bli, et samlingssted, skal bebygges til forretningsformål. Et handelslag ser mange hundre tusen i fortjeneste og et entreprenørfirma sikkert enda mer. Hva teller da publikums interesser nå og i framtida?

Ingen ting, selv ikke i Nannestad kommunestyre, som godtar tomtespekulasjon og neglisjerer de alemene interessene som burde være til stede for å beholde et friareale i Maura sentrum.

Det burde være et krav fra Mauras befolkning og alle som besøker dette forretningsområdet at arealet kunne bli beholdt som et friareale. Forretninger kan det alltid være plass til andre steder, men en tilsvarende mulighet for å opparbeide et fint friareale vil aldri by seg på ny i Maura sentrum.

Skuffet Bjørsokningen.

Takk for bladet

Takker med dette for et meget innholdsrikt og interessant blad. Jeg leser det med stor iver hver gang jeg får det, så derfor tusen takk. Jeg er nu flyttet til Oslo, men gjennom Bygdespeilet holder jeg kontakten med hjembygda ved like.

Hilsen J.K.B.,
Bølerlia, Oslo.

Rådhus eller kommunehus?

Hva er nå rett betegnelse, — rådhus eller kommunehus? Helt siden starten har navnet vært Nannestad kommunehus. Men etter at kommunen fikk en rådmann, bør vel også kommunehuset skifte navn til rådhus?

Ikke politiker.

Kommunal gest for Bjerkes toppløpere

Hedersgaver delt ut til løpere og administratorer

Så ble det en ny skifest for Bjerkes toppløpere og øvrige lagsmedlemmer. Denne gangen var arenaen kommunehuset, der det vanket kommunale hederstegn til en rekke av lagets beste løpere. Ellers vanket det også spesielle gaver fra idrettslaget til VM-løperne Lars Erik Eriksen, Anette Bøe og Karl Kr. Aketun, samt hedersgaver til Øyvind Sandholt og Terje Bogen.

Under festmiddagen roste ordfører Per Ramsli Bjerkes skiløpere for deres utmerkene innsats, ikke bare i årets VM, men også i alle andre nasjonale og internasjonale oppgjør hvor lagets løpere hadde gjort seg så sterkt bemerket.

— Kommunen har arrangert denne festen som en takk til disse idrettsjentene og guttene, sa ordføreren. — Dere har vært gode ambasadører for såvel skisporten som bygda vår, og dere har gjort navnet Bjerke i Nannestad kjent over det ganske land.

De som fikk kommunens hedersgaver var Lars Erik Eriksen, Karl Kr. Aketun, Øyvind Sandholt, Ola Sandholt, Morten Sandholt, Reidun Sandholt, Audun Knutsen, Åsmund Drivnes, Hanne Myrvold og Irene Lunde. Anette Bøe og Dag Atle Bjørkheim var ikke til stede under festen, men gavne er senere overrakt av ordføreren personlig.

Hver og en av Bjerkes løpere fikk overrakt sin hedersgave fra ordfører Per Ramsli hånd. Seremonien overvåkes av kultursekretær Per Sandvik og nestformann i kulturstyret, Olav Langørgen.

I denne opprøpsingen var det påfallende hvor mange ganger navnet Sandholt gikk igjen. Og ikke nok med det; — på toppen kom spesiell oppmerksomhet mot Ester og Peder Sandholt, som begge fikk fortjente blomster for sin innsats for Bjerke IL.

Formannen i Bjerke IL, Johnny Ruud, delte ellers ut praktfulle messingstaker til VM-deltakerne Lars Erik Eriksen, Anette Bøe og Karl Kr. Aketun. En nyinnstiftet hederspris kalt «Bjørnsokningen» ble for første gang delt ut, og de glade mottakere var Øy-

vind Sandholt og Terje Bogen.

Festprogrammet fortsatte videre med et kulturelt innslag, der det var underholdning av Nannestad janitsjarkorps, Lerelven danselag og familien Tomasgård forsterket med Ole Audun Wassengen.

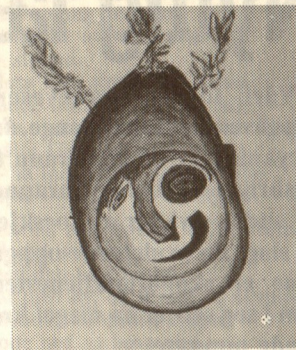
Og slutteligen var det sagnomsuste «Blue Boys» som satte punktum med sine danserytmer i et fint arrangement som en markering av topprestasjonene til Bjerke IL i den tilbakelagte sesongen.

ROB

Bjerkes toppløpere som har fått kommunens hedersgaver. Her forsterket med ordfører Per Ramsli, terner Terje Bogen og Ester og Peder Sandholt.

Lokal humor

En «Passilurk» eller glad nannestad-sokning. Malt av ROB (selvportrett?).

FORNØYD LIKEVEL

To eldre helseøkninger satt på en benk ved Holter kirke og mintes sine mange meritter i sine unge år.

— Nå er det i alle fall slutt med alt det som heter piker, vin og sang for oss, sier'n Hans.

— Ja, nå må en mest væra fornøyd om *avføringa* er sånn noenlunde normal, sa'n Ola.

KUNDESERVICE

— Har De spiker som er litt større enn detta, sier en kunde i en av bygdas bygningsartikkelforretninger.

— Detta er itte spiker, det er *stift*, sier ekspeditøren, og peker på saken som kunden viser fram.

— Men har De noen større *stift* da, spør kunden.

— Nei, da er det *spiker*, sa ekspeditøren.

IKKE NOE Å SNAKKE OM

Et barnløst gardbrukerektepar i bygda hadde vært gift i 25 år, og feiret dermed sitt sølvbryllup. En barndomsvenn av mannen var til stede i sølvbryllupet, og gav uttrykk over forundring for at de ikke hadde noen barn som kunne overta gardsbruket.

— Har dere aldri vært inne på tanken å få dere en arving, sa mannen.

— Jo da, sa sølvbrudgommen, — vi var inne på saken under bryllupsnatta for 25 år siden. Men da sa kona at det passet ikke akkurat da. Og siden har det aldri vært noe mere snakk om det!

STOPP!

Det var fartskontroll på Åsvegen. En politipatrulje stoppet en bil som angivelig kjørte for fort.

— Jeg er sikker på at vi ikke kjørte i over 50, sa sjåføren.

— Det var neppe mer enn i 30, sa en passasjer i forsetet.

— Nei, vi sto nesten stille da politibilen kjørte opp på siden av oss, sa en passasjer i baksetet.

— La oss se til å komme oss videre for disse folka rygger på ett eller annet, sa lensmannsbetjenten.

UFF DA!

— Kom nå her, sa moren til den lille poden sin. — Nå må du gi den nye hushjelpen vår en god klem.

— Je tør itte, sa gutten. — Fatter'n prøvde i går, man han fekk seg en på trynet!

TOMTETILDELINGER

I PRESTÅSEN VIII

Følgende er tildelt tomter i Preståsen VIII:

Johny Larsen, Maura, Thorbjørn Snellingen, Skårer, Yngvar Sinkerud, Bjørkelangen, Bjørn Roar Frank, Jessheim.

ROB

«Skogbrann» ved Tollefstjern:

Nyttig lærdom for effektivt brannvesen

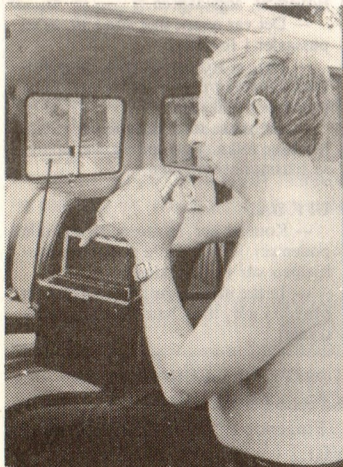
Vårt lokale brannvesens oppgaver kan være mange, fra utrykninger ved pipebrann til husbranner, industribranner og andre ulykker av forskjellig slag. En av de større oppgavene er skogbranntjenesten, som i seg selv er en meget krevende oppgave.

Om først ilden er løs i skog og mark, gjelder det å bekjempe ilden med alle tilgjengelige midler for dermed å få avgrenset skadevirkningene mest mulig.

For å få lærdom om slukking av skogbrann og praktiske øvelser om det samme, ble det i sommer holdt en skogbrannøvelse i terrenget nær Tollefstjern i Nannestad almenning. Etter omfattende sikringstiltak ble det her brent av en flate på omlag fem mål med lyng, kratt og kvist.

Til tross for intens varme og stor røykutvikling ble ilden hele tiden holdt under kontroll. Og som praktisk øvelse gav denne påsatte skogbrannen en utmerket trening for brannvesenets mannskaper.

Mye sakkunnskap på brannvernområdet var samlet i forbindelse med øvelsen. Det praktiske opplegget på brannstedet ble ledet av herredsskogmester Kjell Kapaasen, assistert av brannmester Birger Kristoffersen og overvåket av brannsjef Ingolf Skaldebø. Forut for øvelsen var det en større teoretisk gjennomgåelse av branntjenesten i skogbranntilfelle.

Lagledelse og samband var viktige deler av øvelsen. Her brannmester Kristoffersen som gir sine ordre pr. radio.

OMFATTENDE SIKRINGSTILTAK

Foruten teoretisk gjennomgåelse av øvelsen ble det foretatt en rekke sikringstiltak før ilden ble tent. Disse gikk blant annet ut på rydding av branngater, legging av fuktige jordstrenger, legging av våte belter og sikring ved slangeutlegg.

Hovedhensikten ved den praktiske øvelsen var slukking av skogbrann med alle andre midler enn større bruk av vann, men at slangene likevel skulle nyttes som en sikring.

Og så bar det løs med tenning av ild i lyng og kvist. Første del besto av en såkalt vernebrenning. Dette vil si avbrenning av et avgrenset felt i utkanten av det sannsynlige hovedbrannfeltet, slik at «hovedbrannen» dermed skulle kunne stoppes i denne bestemte retningen. Vernebrannen virket også som en prøve på at de gjennomførte sikringstiltak fungerte tilfredsstillende.

Når så dette var bragt til ende, ble den «store» skogbrannen tent. Og selv om også denne foregikk innen et avgrenset område, gav den et skrekkelig eksempel på hvilke krefter som rører seg i en skogbrann. Strålingsvarmen fra brannstedene var meget intens, og gjorde det umulig å oppholde seg nær varmen. Hvilket også gav eksempel på at det å angripe en skogbrann direkte med forsøk på å slukke der det brenner mest er håpløst. Alt faller da tilbake på sikringstiltak på rett måte, til rett tid, og på de rette stedene.

Noe som vårt brannvesen behersker. Ilden, som hele tiden var under kontroll, døde ut etter at den ønskede flaten var brant ned.

NYTTIG ØVELSE

— En vesentlig del av en slik øvelse er prøver på funksjonene lagledelse og samband, sa brannmester Birger Kristoffersen, som for øvrig roste mannskapene for en meget god innsats under øvelsen.

Herredsskogmester Kapaasen kunne fortelle om skogbrenning som en del av skogskjøtselen. For ikke så mange årene tilbake var det ganske vanlig å brenne av hugstflatene. Dette for å forbedre jorda og vekstmulighetene for den neste skoggenerasjonen. Det måtte da brennes under full kontroll, og det var resultatene som da ble utviklet som nå blir nyttet i skogbranntjenesten.

— Vi må prøve å kunne slukke slike branner selv om tilgangen på vann er minimal, sa Kapaasen. — En skogbrann skjer som regel i tørre perioder, og da kan vann være mangelvare. Vi må derfor utnytte de midler vi har til rådighet. Og her må jeg blant andre faktorer nevne skogsveger som viktige. Dette både forde de er meget effektive branngater, og forde de gjør det mulig å få fram folk og utstyr til

Her graves opp fuktig jord for legging av en brannhemmende jordstreng, som er en viktig ingrediens i å begrense ilden.

Ilden er løs. Nå gjelder å få den avgrenset ved bruk av tilgjengelige hjelpemidler.

Det ble en slitsom tårn for brannmannskapene, og både lapskausen og en liten rast smakte godt mellom slagene.

de steder hvor det måtte brenne.

Det var første gang at en slik større skogbrannøvelse ble gjennomført for vårt brannvesen. Erfaringene fra øvel-

sen var meget gode, noe som ble bekreftet av såvel ledelse som den enkelte brannmann.

ROB

«Blågutta» spiller igjen! Vise om Lise

«The Blue Boys» samlet igjen. Per Ramsli trombone, Ottar Wærhaug trompet, Tore Jahr saks, Kjell Fevik trekkspill, Jon Sundby gitar, Kai Edseth bass og Odd Bjørndal trommer.

Hvem av oss som har passert vår første ungdom husker ikke femtiårene velkjente og populære orkester «The Blue Boys». Ensemblet hadde sin storhetstid i slutten av femtiårene og begynnelsen av sekstiårene. Men så ble det plutselig oppløst, inntil de glade musikanter for et par års tid siden fant at nå var tiden inne for å møtes på ny.

Og det ble et meget vellykket nytt møte. Musikantene hadde selvsagt si-

ne gamle instrumenter med, og det ble gjenoppfriskning av gamle melodier og takter.

Senere møttes «Blågutta» en gang årlig til musikk og fest. Det å få ensemblet til å opptre offentlig ut over dette, er nær en umulighet. Men ikke desto mindre hadde kulturetaten klart det under løperfesten for Bjerke IL.

Det kan også nevnes at det her i bygda eksisterer en meget eksklusiv klubb,

«The Blue Boys Fan Club». Denne har hele 110 medlemmer, med Rigmor Leren som formann. Klubbens medlemmer kan også smykke seg med egen medlemsnål og fine medlemskort. Hovedhensikten er ifølge formannen å støtte opp om det eksklusive bandet «The Blue Boys», og legge forholdene til rette for en skikkelig markering av både bandet og klubben en gang årlig.

ROB

Bekken sprang i lien,
Lise sprang på stien,
— Skulle over kloppa,
— stoppa.

Mens Lise sov så søtt i natt
hadde flommen kloppa tatt,
men ved alle lengsler lover
måtte Lise over,
— så hun hektet skjortet opp
ropte — hopp! — og hoppa.

Det var som kulpen hadde venta
på at kjøle ned den jenta
med den hete kropp,
for med hyl og skvalp og skvulpen
havnet Lise midt i kulpen,
hode ned og bena opp.
Men, — på andre siden lå
han hun skulle møte nå
og han hørte og han så
hvordan dette ville gå.

Motet fosset i hans bryst
og fortrenget annen lyst
som blomstret nu i mai,
og Lise var han mer enn gla' i,
dog av henne, ung og pen
så han kun et velskapt ben
han saktens kunne — dra i.

Og dro det gjorde saktens han
som var en modig redningsmann
med god forstand,
og dermed fulgte resten med,
en iskald Lise som nu led
en halvveis død, men reddet ved
sån munn mot munn i salighet.

Det tar sin tid slik «munn mot munn»
og klær må av i samme stund
til tørk, av denne enkle grunn
at berge helsa frisk og sund.
Det ble da heller ingen krise
for den nydøpte vakre Lise.

Snart viftet det som friske flagg
i mai's sol tre unge plagg,
— ett skjørt, en flortynn bluse
og en bitteliten truse,
— og ikke kan jeg da forstå
hun hadde noe mere på
som blyghet kunne huse.

Det sies: «Det som skjer det skjer».
Det hendte dem, det hender fler
og kommer til å hende
helt til verdens ende.
No mere bør da ikke si's,
det blir refreng med takk og pris
til liv og lek i paradiset.

Spør du så meg hvem disse var,
— den tapre mann og den vakre Lise?
Min munn er lukket, — intet svar.
Nu kan det være nok! — med denne
vise,
i Vakkerlien i Nannestad.

M. E.

Gi bud på gammel radio!

På Edseth i Holter var det auksjon i sommer. Og prisene for både høyt og lavt. Her var det muligheter for alle. En gammel tollekniv for eksempel kom på 1360 kroner med salær. Dagens laveste bud kom på denne radioen. — En krone, sa en guttestemme, og auksjonarius Røse slo til.

G. N.

Vi blir færre!

Nå må det tas et krafttak om folketallet i vår kommune skal opprettholdes sånn noenlunde på det nåværende nivå. Statistikken kan nemlig fortelle at tendensen er for nedadgående.

I løpet av 1981 flyttet det 382 mennesker ut av vår kommune, og 377 flyttet inn. Dette gir en minus på fem. Når det videre døde 84 og det ble født 80 i samme periode, gir dette ytterligere en minus på fire. Hvilket vil si at folketallet gikk ned med ni i løpet av 1981.

Som om dette ikke skulle være nok har også folkeregisteret gjennom flere år operert med en feil som har ført til at det er rapportert 60 flere mennesker i bygda enn det i virkeligheten er. Dermed er nedgangen i folketallet i 1981 på papiret gått ned med hele 69.

Rettt befolkningsmengde i Nannestad ved siste årssifte var 7 674.

ROB

Kloakk til Hagamoen

Detaljplanen for kloakkledningen til Hagamoen ble godkjent av kommunestyret i mai. Totalt omfatter denne 1 030 meter ledning, fordelt på 816 m selvfallsledning og 150 m pumpeled-

ning. Det skal bygges en pumpestasjon.

I den tidligere vedtatte rammeplanen var kostnadene til dette anlegget anslått til 590.000 kroner, inkludert pumpestasjon. Ved detaljplanleggingen er ledningstraseen tilpasset de stedlige forhold, og lengden har dermed økt noe. På den annen side ble inngrepen i eksisterende eiendommer betraktelig redusert, slik at kostnadene totalt ikke skulle bli større enn opprinnelig antatt.

Det forutsettes at kloakken til Hagamoen skal fullføres i løpet av i år.

ROB

Enestående kirkehistoriske klenodier

En del av det skjeldne materiale fra kirkene samlet.

Folk flest er neppe klar over hvilke historiske klenodier som er å finne i eller med tilknytning til bygds kirker. Og dette er kanskje ikke så rart, da mye av disse enestående samlingene vanligvis ikke er tilgjengelige for publikum.

Men under årets sommerstevne ble det gjort et unntak. Da var nemlig en god del av disse enkeltgjenstandene samlet til utstilling i Stensgård skole. Her holdt samtidig Bosse Tangen en fin kåseriserie om de samme tingene. Ja, så fengende interessante var disse kåseriene at de nær sagt hele tiden samlet fullt hus. Og enkelte fant også ut de gjerne ville ha Bosses framstilling i reprise, og overvar inntil flere av maratonkåseriene.

En enestående samling av kirkehistoriske klenodier og en virkelig kulturbegivenhet.

ROB

Bosse Tangen kåserer om kirkenes klenodier, og publikum følger interessert med.

Sprek gamp i Bjørsokn!

Opp gjennom tidene har det vært mye sprek gamp i Bjerke, eller Bjørsokn, som det rettelig heter på nannestadmålet. Men gampen har etter hvert måttet vike for motorisert styggedom i land- og skogbruk, og dermed er det snart blitt en skjeldenhet å møte hester på landevegen eller i arbeide.

Men hesten lever videre, heldigvis, om det enn måtte være som sportsdyr, statussymbol eller sirkusartist. Vi ser her en sprek trupp av sistnevnte kategori for full fart i manesjen under Cirkus Arnardos premiere i Maura sentrum på vårparten.

ROB

250 på trygdefest

Praten gikk livlig ved de mange småbordene.

Som vanlig var det meget stor deltagelse i sosialstyrets og sosialkontorets årlige trygdefest, som ble avviklet tidlig på vårparten. På underholdningssiden var det danseoppvisning av dansere fra Gerd Moløkkens danses-

kole, toradermusikk av Stensgårdskrokens spell- og danselag og et gjensyn med femtiårenes store navn på underholdningssiden, Kurt Foss. Og om lag 250 deltakere hygget seg i trivelig lag.

ROB

Fra sommerutstillingen på Bjørmunstad

To grafiske arbeider av Gunnar Bratlie i utstillingen hos Odmund Thorud.

Midtsommers var det en større samling av norsk grafikk og skulptur å finne hjemme hos Odmund Thorud i Steinsgård.

Når det gjaldt grafikk var dette en videreføring av Norske Grafikers Sommerutstilling i Oslo Kunstforening. Utstillingen omfattet omlag 60 grafiske arbeider, fordelt på bortimot 30 forskjellige kunstnere. Blant skulpturene, omlag 30 i tallet, fant en kjente signaturer som Arne Vigeland, Anne Raknes, Marit Wiklund og Skule Waksvik.

Alt i alt en gedigen kunstutstilling på Bjørmunstad, og et kulturtiltak som er ganske enestående i vår bygd. La oss håper at dette kan fortsette som årlige begivenheter.

ROB

Odmund Thorud med Arne Vigelands «Våt sommer» i hagen på Bjørmunstad.

Kunst og håndverk i bondekvinnelaget

Sonja Bjørkhaug og Astrid Ringnes viser sine ferdigheter i spinning. Lærermester Margit Vollaug ser til at alt går riktig for seg.

Bjørge Svendsen demonstrerer her sin bunad for publikum og sin lærer Magnhild Hoen.

Elevene Ingrid Fugleberg og Per M. Thomassen viser sammen med Solveig Tomasgård en del av de utstilte akvarellene.

Sist vinter hadde bondekvinnelaget kurser i akvarellmaling, spinning og bunadssøm. Resultatene fra disse kursene ble presentert under lagets vårfest i Kringler/Slattum skole, der utstilte bilder og gjenstander behørig ble tatt i øyesyn.

Kurset i akvarellmaling var såvidt vites det første i sitt slag i bygda, i alle fall på lange tider. I alt var det åtte ele-

ver under Solveig Tomasgårds ledelse som stilte ut et større antall bilder med høyst varierende motiver.

I spinnekurset, der Margit Vollaug og Ingeborg Østby hadde vært lærere, var det 11 elever, mens bunadskurset, under Magnhild Hoens ledelse, hadde 17 elever.

ROB

Ungt møte med Cirkuskongen

Etter Cirkus Arnardos årspremiere i Maura i vår ble dette bildet tatt, og det viser en av de yngre publikumme-re som takker Sjefen sjøl for en morsom forestilling. Kanskje ikke så rart at en er noe betenkt etter så mange

opplevelser på en gang? Først klovner, dresserte hester, nervepirrende artisteri, og så til slutt en klem av selveste Cirkuskongen!

ROB

Bygger NBBL alt neste år?

I løpet av august måned venter Nannestad Boligbyggelag svar på en henvendelse til kommunen om hvilke tomteområder som kan bli aktuelle for utbygging i boligbyggelagets regi.

— Vi har håp om at vi skal kunne få tildelt områder som relativt lett lar seg bygge ut, sier fungerende forretningsfører i boligbyggelaget, Arnfinn Jensen, til Bygdespeilet.

— Dersom alle gode makter står oss bi — nærmere bestemt kommunale myndigheter og finansielle institusjoner — håper vi at det vil kunne komme til arbeid i marken i løpet av neste år, sier Jensen.

Nannestad Boligbyggelag har nå ca. 80 medlemmer, men det er fortsatt full anledning til å tegne seg til en pris av kr. 350,— i engangsavgift pluss et årlig gebyr på 50 kroner.

— En klok investering for alle som har behov for bolig eller som i fremtiden kommer til å få et slikt behov, sier Jensen.

A. R.

Folkets Hus i ny utgave

Folkets Hus på Rustadmoen har gjennomgått større restaureringsarbeider og huset har også fått et betydelig påbygg. Ja, faktisk er så mye skjedd med dette forsamlingslokalet at det må kunne kalles et nytt Folkets Hus.

Bildet er fra flaggheisingen på ste-

det 1. mai, da huset for første gang var i bruk etter ombyggingen. Det er 1. mai-komiteens formann Dag Bjørnstad som ønsker Rolf Næss til lykke med dagen og det nye Folkets Hus.

ROB

Ungt sangkor i Midtbygda

Et nytt tilskudd til sanglivet i bygda er dukket opp. Det er de helt unge medlemmene av Nannestad Østre Framlag som lar sine stemmer høre i

kor og skjønn forening. Vi ser her Fram-laget i aksjon under årets 1. mai-feiring i kommunehuset. **ROB**

For første gang: 17. mai-festivitas ved Preståsen skole

Årets 17. mai ble feiret på tradisjonell vis. Riktignok var det for første gang på svært lenge ingen samling til familieunderholdning i kommunehuset, og dette ble nok savnet av mange. Men ellers var det som vanlig gudstjenester i kirkene, barnetog og samling ved de respektive skolene til lek og moro.

For første gang var det Preståsen skole som sto for arrangementet i Midtbygda. Vi ser her barnetog til Preståsen på veg til sin skole, der dagen ble feiret sammen med elever fra Eker skole og en masse andre som tok seg en tur ut på den store dagen.

ROB

INSTRUKSER VEDTATT

Kommunestyret har vedtatt fast instruks for formannsstillingen ved teknisk etats uteseksjon. Samtidig er det også vedtatt instruks for driftsoperatør ved renseanleggene. Begge instruksene omfatter stillingenes organisasjonsmessige plasseringer, stillingenes hovedoppgaver og spesielle bestemmelser.

ROB

TOMT FOR RENSEANLEGG

Det er opprettet en avtale mellom kommunen og Jon Haga om kjøp av grunn for bygging av Holter rensestasjon. Tomta er på tre mål, og prisen er fastsatt til kr. 3,50 pr. kvm. I tillegg skal kommunen betale fem kroner pr. løpemeter for grøfting på eiendommen, samt 500 kroner pr. hver oppsatt kum.

ROB

Gjennomkjøringsstopp i Reinsdyrvegen

Gjennomkjøringen mellom Reinsdyrvegen og Hjortevegen på Preståsen ble i vår stengt. Det var ingenioretaten som etter ønske for beboerne i området som gikk til den fysiske sperringen

av vegkrysset. Til gjengjeld vil det bli en form for rundkjøring mellom Reinsdyrvegen og den nye veien i Hjortevegens forlengelse. **ROB**

Blomster til Ester og Peder Sandholt

Under den kommunale festen for Bjerkes utmerkede skiløpere vanket det hedersgaver og oppmerksomhet til mange. Også til Ester og Peder Sandholt, som ble overrakt blomster for sin innsats for idrettslaget gjennom man-

ge år. Vi ser her ordfører Ramsli overrekke blomsterbukettene til Ester og Peder Sandholt, mens kultursekretær Per Sandvik gir sin applaus.

ROB

herr redar Otoo Druvøl, sålejenjer.

Nå å du jelpje åss Bruvøl. Å r siter Svensen å je å veit ite ut å ite in. Vi har fåt opdrage med å ga drikke tel den Store ollympaden her i Hølter i 1992. Å vi har tatt jåbben. Men vi er lit usikere på håsen en lagar sprit så vi må ha jelp. Trur du det er non her i bygda som veit håsen en jør det, Bruvøl? Ska vi prøve med en liten anonse eter en seriøs herbrener som kan hõlle sokker å jær sjøl. Å som er renslit ta se å? Asså tenkte vi å jøra det sånn at dom som er frå Hølter å Nanesta får gått drikke me sokker i, mens dom som kåmer frå Uleaker å Jerdom får et glas kalt vatten. Visst vi harda. Hurdølinger kan drikke medbrakt pass. Hå trur du om detta å Bruvøl?

Hels din ledsagerske å senn mei non kroner i påsten.

Hødiest
Peder Sandholt

MINIKURS - populært tilbud på ungdomsskolen

Hvem har sagt at det ikke er driv over jentefotballen?

Gustav Haug ridder av «Den Sorte Floss»

Under årets «Vårsprett» i Maura ble Gustav Haug kåret til ridder av «Den Sorte Floss». Utmerkelsen deles ut til Nannestad-sokninger som har gjort en stor innsats på den lokale kultursektoren eller på annen måte framhevet seg i det lokale miljøet. Haug fikk sin utmerkelse på grunn av sin mangeårige og store innsats i musikklivet i bygda. Vi ser her Haug bli gratulert av Ivar Moholt fra Maura handelstand.

ROB

FRITAK FRA TILLITSVERV

Venstres kommunestyremedlem Helge Stiksrud har fraflyttet bygda og er fritatt for vervet som kommunestyremedlem. Første varamann Eirik Nord har rykket opp som fast kommunestyremedlem, med tilsvarende forskyvning av vararepresentantene.

ROB

De siste dagene av skoleåret er det som rimelig kan være ikke så svært mye effektiv undervisning rundt om i skolene. Bøker skal leveres inn, arbeider skal gjøres ferdige og elevene teller dager og timer til sommerferien bryter løs for alvor.

For å få engasjert elevene i aktiviteter som har et snev av læring i seg samtidig som elever fra ulike klasser og klassetrinn kommer sammen, har ungdomsskolen de siste årene arrangert såkalte minikurs for elevene på tappen av skoleåret. Elevene i 7. og 8. klasse kan her velge mellom 10-12 ulike kurs-tilbud — alt etter hva det er kapasitet til. I år gikk tilbudene blant annet ut på fisketur, sykkeltur i to varianter, skyting, fotball for jenter, stofftrykk, minitennis, lappeteknikk, veving, foto, biotur, og en rundtur til historiske steder i Nannestad. Noen av kursene tar hele dagen, andre tar bare halve. Med halvdagskurs kan elevene rekke over to emner — en fordel for de som er allsidig interesserte. To eller flere lærere er veiledere på hvert kurs, og det hele blir organisert av klasseforstanderne for 9. klasse som på den tiden har det meste av sitt stress bak seg. Bildene er tatt av fotogruppa.

A. R.

Flere nye leskur

Vegsjefen har sagt fra at det er midler i budsjettet for 1982 til oppsetting av leskur på bussholdeplasser.

Etter forslag fra rådmannen har formannskapet prioritert følgende steder for oppsetting av slike skur:

Bekkevar
Kringler/Slattum skole
Nygårdstoppen
Ukkestadkrysset
Finstadsletta

Fra før er det leskur ved Melbybyen, Rustadsaga, Bjerkek, Kommunen, Alderspensionatet, Holter meieri, Korslund, Sykehjemmet og Kneppeløstet. Romerike Busstrafikk hadde for 1982 prioritert stedene Bahusvegen, Gangfløt, Maura, Kopperudmoen og Sparebanken. Men ingen av disse stedene oppfyller i dag kravene til opparbeidet busslomme. Formannskapet har henstilt til vegmyndighetene at også disse stedene blir opparbeidet slik at leskur senere kan bli plassert der.

ROB

Får du avisen?

Fra tid til annen hører vi om enkelte som ikke får bladet tilsendt. Er du en av dem? I tilfelle henvend deg først til ditt eget postkontor. Det er de som i første omgang kan rette på feilen. Kanskje det bare er en misforståelse som lett kan bli ordnet. Men hjelper ikke dette, kan dere henvende dere til under tegnede. Bruk helst et postkort eller et kort brev.

Gunnar Nyholt
2034 Holter

Kommunale midler til sang og musikk

Etter innstillingen fra kontaktutvalget for sang- og musikkorganisasjonene har kulturstyret fordelt de kommunale kulturmidler til sang og musikk for 1983, i alt 50.000,- kroner. Kulturstyret fulgte kontaktutvalgets innstilling og fordelingen ble slik:

Nannestad janitsjarkorps, 32 medl. kr. 7.000,-, Åsen juniorkorps, 37 medl., kr. 7.000,-, Finstad/Løken skolekorps, 30 medl. kr. 6.500,-, Eker/Preståsen skolekorps, 62 medl. kr. 8.000,-, Maura skoles musikkorps, 43 medl. kr. 7.500,-, Nannestad ungdomsmusikk, 35 medl. kr. 2.200,-, Kristen sang, 25 medl. kr. 1.500,-, Unge Røster, 40 medl. kr. 2.000,-, Holter menighets barnegospelkor, 40 medl. 2.000,-, Stensgård minising, 12 medl. kr. 800,-, Betel musikklag, 10 medl. kr. 500,-, Nannestad Spelemannslag, 10 medl. kr. 1.500,-, Nannestad To-rader'n, 11 medl. kr. 1.500,-, Leikarringen Nanni, 65 medl. kr. 1.500,-, Lerelvens danselag, 26 medl. kr. 500,-.

52.000 kroner til inventar i helseavdelingen

Til kjøp av inventar og utstyr til helseavdelingen i Granåsgården har formannskapet bevilget 52.000 kroner. Dette gjelder utgifter til kjøp av møbler for 24.460 kroner og medisinsk utstyr for 22.560 kroner.

ROB

Redaksjonen av dette nummer av Bygdespeilet ble avsluttet 15. juli 1982.

Følgende har vært bidragsytere:
ROB Reidar Otto Brovold
G.N. Gunnar Nyholt
TRN Tore R. Nyholt
H.Ø. Hans Østeng
E.E. Egil Engelstad
A.R. Abbi Rui
MAA Morten Aarstad
J.R. Johan Ryddingstad
M.E. Martin Eek

Forts. fra side 1 Det skjer...

hadde 1 distriktslege og 2 helsesøstre felles med nabokommunen.

Fra sommeren 1981 fikk Nannestad turnuskandidat d.v.s. ferdig utdannet lege som har ½ års pliktjeneste i distrikt. Hvert halvår vil vi derfor få en ny turnuskandidat i kommunen.

Nylig ansatte kommunestyret sykepleier i kombinert stilling bedriftshelsetjeneste/alm. legepraksis for turnuskandidat.

Personellmessig er derfor helsetjenesten rustet opp.

Det som sist er skjedd, er at man har samlet en del av helsetjenestene i et **helsesenter** i nye lokaler i Granåsgården i Nannestad. En samlet helsetjeneste betyr mye for befolkningen fordi de da vet hvor de skal henvende seg. De kan få hjelp i selve senteret eller de kan få informasjon om hvor de skal henvende seg. En stor fordel er det også at vi har fysioterapi og trygdekontor i samme bygg. En samlet helsetjeneste betyr både administrativt og faglig mye for de som arbeider innen sektoren.

HELSESENTERET OMFATTER:

1. Alminnelige legetjenester v/lege p.t. turnuskandidat Ørn Terje Foss.
2. Helsesøster v/distriktslege Harald I. andersen.

Betjeningen ser ut til å trives i sine nye lokaler. Her sykepleier Anne Astrid Tveitan Larsen, kontorfullmektig Asbjørg Jahr, helsesøster Britt Saga og helsesøster Gunvor Johansen.

ØRFF på flytur over Romerike

Medlemmer av Øvre Romerike fritidsklubb for funksjonshemmede (ØRFF) var midtsommers invitert av Gardermoen flyklubb til å bese distriktet fra luften. Med Ringbanen ved Gardermoen som start- og landingsplass ble det fløyet hele 25 turer, der vel ett

3. Bedriftshelsetjeneste. Det er avsett 1 dag pr. uke til dette, foreløpig for ansatte i Nannestad kommune. På sikt vil denne tjeneste kunne utvides til å ta imot arbeidstakere fra andre bedrifter.

4. **Legevaktformidling.** Ved å ringe helsesenterets nummer — som er tlf. 99 77 10 — vil man få rede på hvilken lege som har vakt til enhver tid. Vakt-havende leger som har sitt hjem utenfor kommunen, vil kunne benytte et vaktrom i helsesenteret under vekten.

5. **Helsestasjon/skolehelsetjeneste** for Midtbygda v/helsesøstre. I tillegg til barnekontroller og skolebarnsundersøkelse holder helsestasjonen åpent for svangerskapskontroll og prevensjonsveiledning 1 dag pr. uke.

6. **Kvinnekontrollen** som sanitetsforeningen/husmorlaget administrerer vil også holde til i disse lokalene.

Personalet ser det ellers som svært viktig at helsearbeidet drives **desentralisert**. Det nye helsesenteret i Midtbygda bør ikke være for stort. Både Maura og Holter må ha praktiserende lege og helsestasjon i sitt nærmiljø. Der bør være helsearbeidere som er godt kjent i kretsen, og som vil bety noe for trivsel og trygghet. Ikke minst vil desentralisert helsetjeneste være av vesentlig betydning for eldre mennesker og for unge barnefamilier.

G.J.

Forts. fra side 1 Forslag om...

Av brutto driftsutgifter er det driften av grunnskolen som tar det største beløpet, om lag 23,5 millioner kroner. De videregående skolene er ført opp med 1.429.000 kroner, administrasjon 521.000 kroner, ppr-kontoret 843.000 kroner, musikkskolen 651.000 kroner og andre undervisningsformål 70.000 kroner.

På inntektssiden opererer driftsbudsjettet med 9.746.000 kroner i refusjoner for drift av grunnskolen, 1.429.000 kroner for de videregående skoler (skys), 447.000 kroner for musikkskolen og 15.000 kroner for administrasjonen. Folke- og skoletannrøkten har bruttoutgift på 965.980 kroner og inntekt på 204.920 kroner. Det beskjedne investeringsbeløpet på 330.000 kroner gjelder reparasjoner ved svømmeavdelingen i ungdomsskolen.

Mens bruttøkningen i forhold til 1982-budsjettet er 15,5 prosent, vil netto utgifter for kommunen øke med 17,1 prosent. For tannrøkten er de tilsvarende tall henholdsvis 9,9 prosent og 7,6 prosent.

— Sett i lys av lønns- og pristigningen må økningene sies å være akseptable, sier skolesjef Sverre Sutterud i sine kommentarer til budsjettforslaget.

— Bundne utgifter som lønninger, avgifter, skys, brensel, lys, renhold tar det alt vesentlige av utgiftene. Til daglig drift gjenstår 12–15 prosent, som skal dekke arbeidsmaterialer, fritt materiell, vedlikehold, administrasjon m.m. Det må sterkt understrekes at slike poster ikke tåler nedskjæringer. Det vil gå utover skolevesenets standard.

— Den økonomiske situasjon ser fortsatt ut til å bli vanskelig, og det er ikke lett å øyne bedre utsikter. Det hele

er en utfordring som vi må møte. Situasjonen må godtas som det normale utgangspunkt. Vi må innrette drift og arbeid deretter og minst mulig legge negative synspunkter til grunn.

— På denne basis vil en fremdeles kunne ha godt håp om å opprettholde den standard i vår grunnskole som samfunnet trenger, og som vår positive og optimistiske Mønsterplan gir gode muligheter for. Jeg håper at vår virksomhet i skolen kan bli preget av optimisme. Skolen som et aktivt, positivt og godt arbeidsmiljø skapes ikke bare av økonomiske midler.

— Det gode miljø ved skolene er ofte like mye en konsekvens av menneskelige og mellommenneskelige kvaliteter som i stor utstrekning svært ofte kan være — og er — uavhengig av materielle vilkår.

— Skolen dekker mange samfunnsfunksjoner i dag. Den skal være et trygt, godt og motiverende sted for alle som virker og er der. Det er mange forutsetninger som må oppfylles for at dette skal være slik. En betydningsfull forutsetning, fortjener å nevnes: Uten at elever og personale har noe å strekke seg etter, noe å føle som utfordring, vil skolen bli en uinteressant og mindre inspirerende arbeidsplass. Dette er en utfordring til alle berørte parter.

I dette bilde vil jeg sterkt understreke behov for arbeidsro i klasser og grupper. Uten nødvendig arbeidsdisiplin og ro er det meget vanskelig å få til undervisning som gir utbytte. Det må være en selvfølge at alle medvirker til arbeidsro og et godt miljø i skolen, — noe som er en ufravikelig forutsetning for at vi skal lykkes med vårt arbeid i skolen, sier skolesjef Sverre Sutterud.

ROB

81 årige Karoline Kjærstad:

Skogen har alltid lokket meg

Det tynnes uvilkårlig i rekkene nå blant dem som opplevde begge verdenskrigene, så hest og kjerre bli avløst av traktor og bil, så de fattige grå stuene bli vakre hjem og at et armodsfolk etter hvert gikk inn i trygghet og penger til mat og klær.

Det tynnes i rekkene, men ennå fins dem, og vi banker på hos Karoline Kjærstad ved Korslund. Kvikt og greit tar hun mot oss med et meget velment «sett deg». Rak og lettbeint er hun ennå trass sine åttien år, men synet har svikket bedrøvelig i det siste. Nå vil hun kanskje selv slå dette bort med at hun har sett nok, både av det ene og det andre, og det kan jo være en trøst. Født som hun er i 1901 har hun opplevd det sekelet i menneskehetens historie som brakte de hittil største omveltningene, — ikke minst sosialt.

Karoline minnes sine første år i stua på Finnskjeggen mellom Eltonåsen og Løkenfeltet med både vemod og lettelse i stemmen. Lettelse over at tross alt var verden gått framover på det sosiale område.

— Nå er alle spor på Finnskjeggen borte, men ennå ser jeg den vesle tømmerstua på bergrabbene der.

Da Karoline var seks år fulgte hun det beskjedne flyttelasset til Bråtan, i nærheten av Holtersaga. Herfra ble det skolegang på Sø-Grani inntil Finstadskolen sto klar i 1912, og det var kanskje som et universitet å regne i forhold. Men før skoleåra var omme hadde hun mang en gang trasket de tunge myrene til Stormosan sammen med bestefaren. Han drev med torvstikking der. Siden er det blitt mange skogsturer og hun var i sin tid ganske lommekjent i traktene innover mot Øyongen. Ikke fordi det alltid var nødvendig å ta slike skogsturer, men fordi skogen i alle år har lokket henne, forteller hun. Det har derfor blitt mangfoldige turer etter bær og også etter fisken opp gjennom årene. — Nei, ingen stan så trivelig som i skogen, sier hun. — Og særlig på Stormosan, for den hører lik som min barndom til. Der var jeg med og bygde den første hytta, — av bak-hon, og der overnattet bestefar og jeg før jeg begynte på skolen.

Aldri har noe skremt henne, verken spøkeshistorier eller kølsvarte netter, unntatt en gang og det var da hun

tok i benet på en elg istedenfor ei orbuske inni noe tett kratt. — Den støkken satt!

Det tynger ikke Karoline at hun aldri ble noen stordanser. — Skjønt vals og reinlender danset jeg vel til sønn «nogenlunde», ler hun. — Og så sant, så sant, det er ikke elegansen som teller, men den moroa en har.

Nå var det heller aldri noen organisert lørdagsdans i Karolines grønne ungdom, ei heller noen mandagsdans når sant skal sies. — Men vi kom da sammen til dans i blant, særlig hos Anna og Ole Nygård på Brusun, og sommerstid hendte det nok at vi dro til ei slette som het Olsbråtan, og Gutuhagan på Hagamoen.

Karoline husker også sin ungdoms spellemenn og nevner Birger Eekstua

og Henry Moe fra Gjerdrum. På Dø-liteiet ved Holtersletta ble det også danset, mellom tuene.

Det kom andre dager også, og flest av dem. Besværligheter og gleder i uendelig rekke ble til år og tiår. Da skolen var ferdig festet hun seg til hustjeste på gardsbruk og drev med dette fram til 1928. Da giftet Karoline seg med Helge Kjærstad, — også han fra Holter. Etter å ha bodd først på Grima og seinere i Slettastua på Kjærstadsletta tok de i desember 1930 fatt på eiendommen Fjeld i nærheten av teglverket til Hermann Døhlen.

— Det var trivelig med teglverket. Der var det liv og røre nesten hele døgn, men i mørke netter kunne også være litt nifst, for ikke sjelden over-

nattet det omstreifere der, — i varmen fra tørkeovnene. Og jeg vet ikke hvorfor, men vi var litt urolige for slike som kom rekende etter veien.

Nå er det mest slutt på omstreifera, og Karoline savner dem ikke. Skjønt det var sikkert ikke så greit å være dem heller. Mange frøs og svalt, og bak et slikt liv lå ofte dype tragedier.

Hun husker en pinsefta for mange år sida at det kom et ungt par etter veien, i et forrykende haglvær. Ingen ting hadde dem, nesten ikke klær på kroppen en gang, og våte, sultne og frosne banket de på i Fjeld, — med en fjorten dager gammel unge på armen. Slikt kunne hende før i tida, og slike skjebner banket ofte hardt på samvit-tighetens dør.

— Det er så mange slags skjebner, veit du. Slutt er det også på taterfølgene som hestekjørte etter veien, og godt er også det, mener Karoline, for med dem kunne det følge litt av hvert.

— Men bevares, jeg har møtt mennesker som jeg husker med særlig glede, slike som er fine nettopp som mennesker. Jeg tenker særlig på Maria Finstad og på Borghild og Hans Harstad. Og ta også med pastor Stabel. Jovisst fins det gode mennesker, og jeg har møtt mange av dem.

— Hvordan husker du krigsåra?
— Det var vonde og vanskelige år for de fleste, for det ble jo så vanskelig med klær og mat. Men verst for meg var naturligvis dette at Willy, sønnen min, ble tatt og havnet i konsentrasjonsleir i Tyskland. Dødssjuk kom han tilbake i 1945. Krigsslutt reddet livet hans, men fredsrusen gikk han forbi for da lå han på sjukehus i Oslo.

Helge er borte, og nå bor Karoline pent og godt hos Johannes og Signe, sønn og svigerdatter, i annen etasje på Fjeld. Og som for mange andre eldre går det nesten over hennes forstand at hun skulle få det så godt på sine gamle dager. — Signe og Johannes, — så snille som dem er mot meg. Ånei, at jeg skulle få det sånn!

Hver dag går hun seg en tur. Ikke lenger enn til Finstadholtet riktig nok, men en tur er jo en tur. Hun skulle gjerne gå lenger, men det er dette synet som gjør det litt vrient, og ikke ser hun sin barndoms åser i vest lenger heller. Blir det verre så må hun korte ned til Brotnovvegaskjellet. Det er slutt med å lese aviser også, så nyhetene får hun gjennom dampradioen.

Dampdioen ja. Alt har skjedd i Karolines tid. — Det har vært en kolossal utvikling og det er vel ikke slutt med dette, mener hun. Men fortsettelsen, hvordan blir den?

— Ja si det, sier Karoline. — Den som lever får se!

H.Ø.

Boligbyggeprogrammet for 1982-85:

Kapitalbehov på 31,4 millioner kroner

Det kommunale boligbyggingsprogrammet for perioden fra i år til og med 1985 opererer med et totalt kapitalbehov på 31.420.000 kroner. Nå må det med en gang nevnes at dette beløpet inkluderer så mangt ut over selve boligreisingen at navnet boligbyggingsprogram nok er noe misvisende. Men selve hovedkapitlet

En oppsummering av boligbyggingsprogrammet blir nødvendigvis en masse tall. For å begynne med totalrammen på 31,4 millioner kroner, fordeler denne seg med 11,6 millioner kroner i år, 8,5 millioner kroner neste år, 4,2 millioner kroner i 1984 og syv millioner kroner i 1985.

MEST TIL

UTBYGGINGSFORMÅL

Tar en for seg de enkelte hovedkapitlene i femårsperioden ender utbyggings- og boligformål opp med 20.460.000 kroner. Investeringene blir her og i neste år beregnet til henholdsvis 6,4 millioner kroner og 6,3 millioner kroner. For 1984 er det ført opp 3,2 millioner kroner og for 1985 4,5 millioner kroner.

Ser en totalkostnadene til utbyggings- og boligformål under ett vil 210.000 kroner til vegger og gater og fire millioner kroner til vannverk. En million kroner regnes med til kjøp av tomtegrunn for boliger, og 3,7 millioner kroner til opparbeidelse av veg, vann og interne kloakkanlegg i boligfeltene.

Største posten innen utbyggingen er kloakksektoren. Her er det beregnet å gå med 11.550.000 kroner i femårsperioden, med 5,5 millioner kroner i år, 3,3 millioner kroner neste år, 1,2 millioner kroner i 1984 og 1,5 millioner kroner i 1985.

11 MILLIONER TIL ANDRE FORMÅL

Ut over de rene utbyggings- og boligformål er det beregnet å medgå 11

millioner kroner til andre formål. Her kommer sentraladministrasjonen inn med sitt behov på 1,8 millioner kroner, undervisningssektoren med 2.750.000 kroner, helsesektoren med 2.220.000 kroner, sosialsektoren med 3,5 millioner kroner og 690.000 kroner til kirke- og kulturformål.

at 57 var i arbeid ved årsskiftet. Dette er da tall som passer meget bra med de vedtatte forutsetningene.

23 MILLIONER MÅ LÅNES

De totale tomtereservene i kommunen består nå av 946 mål, hvorav kommunen står som eiere av 860 mål. Når det gjelder investeringsprogrammet og de 1,8 millioner kroner til sentraladministrasjonen gjelder dette beløp til utvidelse av kontor- og møteromskapasiteten ved kommunehuset. Det forutsettes at disse arbeidene skal påbegynnes i høst og være fullført i 1983.

På undervisningssiden er 750.000 kroner i 1982 tiltenkt fullføring av uteanleggene ved Løken skole og reparasjon av svømmeanlegget ved ungdomsskolen. Det er senere i programperioden avsatt to millioner kroner til kroppsøvningsavdelingen ved Løken skole. Samme skole blir også tilgode sett med to millioner kroner til helseavdeling i år.

På sosialsektoren er det ført opp 1,5 millioner kroner til barnehage i Midtbygda i år. I 1983 og 84 er det for hvert år ført opp 750.000 kroner til trygdeboliger i Maura.

60 BOLIGER I ÅRET

For 1985 er det ført opp en halv million kroner til bygging av boliger. Til nytt bærehus ved Bjerke kirke er det i år ført opp 390.000 kroner, og 300.000 kroner blir regnet med til bygging av nytt uthus ved Nannestad kirke.

Boligbyggeprogrammet for perioden 1982-1985 er tatt til etterretning av kommunestyret.

ROB

Aktuelle navn, adresser og telefonnr.

Nannestad helsesenter,
sentraltbord, tlf. 99 77 10, kl. 9-16.
Nannestad Helseråd,
postboks 8, 2030 Nannestad
Distriktslege Harald Iver Andersen
Kontorfullmektig Berit Stenberg

Legeskontor, postboks 57,
2030 Nannestad,
v/lege, turnuskandidat,
sykepleier Ellen Nicolaisen.

Bedriftshelsetjeneste, postboks 8,
2030 Nannestad.

Bedriftshelsetjeneste, postboks 8,
2030 Nannestad.

Legevaktformidling —
telefonsvarer 16.00-08.00.

Nannestad helsestasjon,
postboks 67, 2030 Nannestad,
v/ledende helsesøster Gunvor Johansen,
helsesøster Britt Saga,
kontorfullmektig Asbjørg Jarh.

LEGER

Distriktslege I Harald Iver Andersen

Priv. praksis Nannestad sykehjem.
Mand., tirsd.,

torsdag ..... kl. 10.00-14.00
Tlf. 99 72 89.

Privat 99 71 88.

Turnuskandidat,
Nannestad Helsesenter tlf. 99 77 10

Dr. Magnus Habberstad, tlf. 99 72 09

Dr. Øivind Johansen, tlf. 99 90 85

2032 Maura tlf. 99 90 85

AMBULANSE tlf. 70 55 70

LEGEVAKT tlf. 99 77 10

Telefonsvarer

Helsestasjonen Maura

Maura skole, åpent kl. 9-12

Tlf. 99 95 77

Helsestasjonen Holter

Løken skole, åpent tirsdager kl. 9-14

Tlf. 99 53 11.

Hjemmesykepleien v/sykepleiesjef

Ragnhild Jerpeseth,

Nannestad sosialkontor

2030 Nannestad

Tlf. 99 75 10.

«Atomdebatt» i kommunestyret:

Uttalelse om atomvåpenfritt Norden

Det ble en lengre debatt da kommunestyret behandlet et forslag til uttalelse om atomvåpenfrie soner. Når det gjaldt selve uttalelsen ble det da heller ikke oppnådd enighet. Det var imidlertid et klart flertall

for det forslag som var utarbeidet av Arbeiderpartiet og SV i fellesskap. Dette hadde følgende ordlyd:

«Nannestad Arbeiderparti og Nannestad SV vil be om at Nannestad kommunestyre gir arbeidet for ned-

rustning og fred sin fulle støtte ved å gi sin tilslutning til følgende uttalelse: «Nannestad kommunestyre vil understreke nødvendigheten av at den norske Regjering i tida som kommer øker innsatsen for nedrustning og avspenning.

Vi gir arbeidet for et atomvåpenfritt Norden vår fulle støtte og ber Regjeringa arbeide aktivt for å få dette traktatfestet.

Samtidig ber vi stortinget fatte vedtak om at det aldri skal tillates bruk av atomvåpen på eller fra norsk område».

Uttalelsen foreslås oversendt Regjering og Storting».

Et forslag fra Høyre, om også støttet reduksjon av atomvåpenberedskapen, oppnådde 14 stemmer. Det henstilte til Regjeringen om å arbeide aktivt for gjensidige reduksjoner både i øst og vest.

ROB

Husleiokning

Formannskapet har vedtatt at husleien for de kommunale boligeiendommer skal økes med 10 prosent gjelden fra 1. juli i år. Unntatt fra forhøyelsen er leilighetene i Engelstad skole.

GAMLE GLIMT

Lærer Helgebostad og frøken Grani omkranset av elever ved Løken skole 1916. Originalen er utlånt av Nils Døhlen. T.R.N.

Kvartalets bilde

Grønnspekk ved redehull.

Tore R. Nyholt, Holter Fotoklubb.

Midtbygda barnehage under tak

Vi fortsetter uførtroddent vår følge-tong om Midtbygda barnehage, og nå er det virkelig kommet fart i sakene, godtfolk. Da vår medarbeider forrige gang sloss med skrivemaskinen for å få sine facts ned på papiret var barnehagen ikke stort mer enn en respekta-bel papirstabel i diverse mapper. Noen uker senere da siste nummer av Bygdespeilet forelå på markedet var barnehagen et solid hull i bakken. Så av-

skrekkende lenge siden er ikke det, og når vi nå er i kamp med vår mekanisert penn igjen, er det for å fortelle at det vittrilig er kommet tak på huset. Ikke bare det, vegger også. Så karene som jobber for entreprenøren Aas og Nordahl har så visst ikke ligget på lat-siden, snarere tvert om. Hva situasjo-nen er når våre ærede lesere tar del av denne skrivelsen, vil vi nødig spå noe om. Men så radig som det har gått til

nå skulle intet forundre oss om ikke innredningsarbeidet på det tidspunktet er godt i gang. Den magiske dato er nytårsaften, da skal alt være klart fra entreprenørens side. Og det ser ikke ut til å bli noe problem med å få det til.

I mellomtida blir åpningen på nyåret forberedt også på annet hold. Det har meldt seg rikelig med søkere til de 32 plassene, hvem som får og ik-

«Kjendisen»

«Kjendisen» er flyttet over til Holter. Ellen Rovold tar for seg en hendelse fra sommerens kanskje mest ettertraktede sport, nemlig fisking.

En far og to sønner var ivrige fiskere. En sen sommerkveld og etter et par drammer, tok de båten og la utpå vannet for å prøve fiskelykken. Da falt faren overbord, gikk under, og kom opp igjen. Gikk så under for andre gang og kom opp igjen. Etter tredje gangen så den ene sønnen så vidt bort fra fiskestanga og sa til den andre: — Fælt så'n far vaker i natt da!

Ellen Rovold synes det er på tide at «Kjendisen» skifter kjønn igjen, men kan gjerne holde seg i Holter ei stund til. Hun utfordrer Bjørn Flatjord, Holter.

Da kan vi sikkert vente oss litt av hvert.

G.N.

Støttemedlemsskap

Formannskapet har vedtatt at kommunen skal tegne seg som støttemedlem til Utvandrer-museet, og det er bevilget 500 kroner til formålet. Museet er organisert som en avdeling av Hedmarksmuseet på Domkirkeodden på Hamar. Det arbeides med dokumentasjon, forskning og formidling av historien om utvandringen fra Norge og de utflyttede nordmenn. I de største utflyttingsårene var det mange Nannestad-sokninger som utvandret til Amerika. **ROB**

ke får plass blir avgjort i månedsskiftet august/september, samtidig blir det også foretatt ansettelse av personale.

Kort sagt, her skjer det: fortsettelse følger i neste nummer av Bygdespeilet. **ar**

Lån til Holterkloakken

Til gjennomføring av årets etappe ved kloakkanlegget i Holter har formannskapet vedtatt at det skal tas opp et samlet lån på 4,7 millioner kroner, hvorav 3,2 millioner kroner i Kommunalbanken.

I lekestua

Det er så travelt i lekestua
til lille Gerd som er fire år,
— fint skal det være, med duk på bordet
og blanke bokser og potteskår.

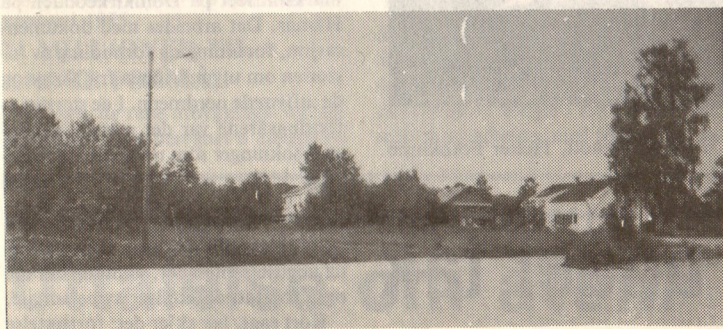
Det er så mye en kunne ønske
— en kunne eie i denne verd
men alt på bua has «Ola Billig»
det er så dyrt, syns lille Gerd.

Det dokkestellet med seks små kopper
han Ola har oppi hylla si
— det koster hele ti blanke kroner,
— så mye kan ikke mamma gi.
Så må det gå med hankeløse
til hun blir voksen og sterk og stor,
— da skal hun tjene til seks små kopper
og ha på kassa som nu er bord.

— Og dokka, — den skal få sko og kjole,
— og kanskje vogn å bli trillet i.
Det er så deilig å gå å drømme
i lekestua nu sommerstid.
Syrinen dufter og solen blinker
i sprukne speil og i potteskår,
og midt i alle denne herligheten
går lille Gerd, som er fire år.

M.E.

Flere forretninger til Maura sentrum?

Eiendommen «Jonsrud», det vil si friområdet ved Solheimkrysset i Maura, står for salg. Selger er Bjerke handelslag og kjøper firma Aas og Nordahl a/s. Tomta er på 17 mål, og etter offentlig takst er salgssummen fastsatt til 425.000 kroner. Kommunestyret har anbefalt konsesjon gitt.

Kjøperne akter å bygge ut aktuelle deler av tomta til forretningsformål. Vi ser her den sentrale tomta i Maura

sentrum, med menighetshuset Betel til høyre i bildet.

ROB

Tilskudd

Formannskapet har bevilget 1.000 kroner til Norsk Folkehjelp og samme beløp til Røde Kors, begge bevilgninger med henblikk på hjelpeaksjoner i Libanon.

Fint kjøretøy på Preståsen

Tor Inge Betten som sjåfør i spesialbygde Volvo, med Sigmund Henriksen, Nina Andresen, Oddvar Henriksen og John Andresen som hjelpemannskaper.

«Volvo 12 Turbo» er navnet på en høyst spesialkonstruert doning som har sett dagens lys på Preståsen. Det er Oddvar Henriksen (11) og Tor Inge Betten (13) som for det meste har stått bak konstruksjonen av denne landevagens nyskaping. Men det er også gitt hjelpende hender fra Sigmund Henrik-

sen (10), Nina Andresen (12) og Jon Andresen (10).

Bilen har på sine testturer vært helt nede hos kjøpmann Kaxrud. Det store målet er nå at kjøretøyet skal gjøre en fin figur under høstens festdag «Barnas Dag».

ROB

Finstad/Løken skolekorps på jubileumstur

Finstad/Løken skolekorps, her fotografert på skoletrappa kort før Finlandsturen.

Finstad/Løken skolekorps har vært på tur i Finland. Med buss fra Løken skole reiste vi til Stockholm, for så å gå ombord i Silja-lines flotte ferge «Silvia Regin» hvor både korpsmedlemmer og voksne koste seg i luksustilværelse.

Fredag morgen kom vi til Finland (Helsinki) hvor vi gikk ombord i busen for en omvisning i byen med en finsk guide som snakket svensk. Her var det særlig to ting som fanget interessen. Tempelplassens kirke som var sprengt inn i fjellet, og Sibeliusparken hvor det blant annet var et monument som skulle være en symfoni. Senere på dagen spilte vi i Borgbackens nøyepark. Her var korpssets innmarsj noe som må nevnes. Vi hadde 100% klaff, både spilletmessig og marsjmessig. Fin-

nene kunne nesten ikke forstå at så små kunne spille så fint. Etter marsjen holdt vi en liten konsert. Siden fikk musikantene fribilletter til de forskjellige aktiviteter, og det var moro.

Etter en fin frokost lørdag morgen reiste vi ut til ei øy hvor det var dyrepark. Her oppholdt vi oss til vi skulle ombord igjen for hjemreise. Denne gang het båten Finlandia, og her var det like fint som da vi startet.

Konklusjon: Noen sa at turen skulle ha vært lenger. Alle synes at det har vært en meget vellykket tur. Og hjem kom vi alle med mange hyggelige inntrykk.

Hilsen

Korps/reiseleder

Bjørn Arnesen.

«Best in Nannestad»

I det store valpeshowet som Nannestad hundeklubb holdt ved Eker skole på vårparten ble det foruten tittelen «Best in Show» også kåret en annen mester, nemlig «Best in Nannestad».

Vi ser her whippet'en «Beatrice» som ble tildelt denne høye utmerkelse,

sammen med sin eierinne Laila Steinsvik fra Prestmosen.

Hundeutstillingen hadde for øvrig samlet hele 250 hunder av om lag 90 forskjellige raser. Et kjempearrangement, som hundeklubben kom meget godt ut av. **ROB**

Finansutvalget er etablert

Kommunestyret har vedtatt at det skal opprettes et såkalt finansutvalg i kommunen. Utvalget har 11 medlemmer, som kommer fra alle de politiske partiene i bygda.

Det var representanten Knut Skatvedt som i forbindelse med budsjettbehandlingen for 1982 satte fram forslag om at det skulle nedsettes en tverrpolitisk komite som skulle utarbeide en oversiktlig konsekvensanalyse for kommunens økonomiske situasjon i årene som kommer. Anbefalingen var at en slik komite skulle ha som utgangspunkt de planer og retningslinjer som var rådende i kommunen.

Skatvedt mente at et passende navn på denne komiteen kunne være «konsekvenskomiteen» eller «skjebnekomiteen».

Kommunestyret vedtok etter forslag fra Marit Berntsen at de tilsatte i kommunen skulle bli representert med ett medlem i komiteen. Det ble også vedtatt at spørsmålet om de tilsattes representasjon i styrer, råd og utvalg skulle utredes i samme forbindelse.

Som medlemmer til finanskomiteen ble valgt:

Per Ramsli, Jan Kopperudmoen, Turid Kringlen, Svein Granerud, Tove Hoff, Gunnar Vøien, Martin Haga, Knut Skatvedt, Halvard Hansen, Karl Henrik Laache. **ROB**

Megetvinnende hund

«Simen» er navnet til den fire år gamle dreveren tilhørende Thor Bjerke. Foruten å være en snild og vakker hund, har «Simen» også den egenskapen at han forsyner seg godt ved premiebordene i forskjellige konkurranser. Således kan nevnes førstepremie i vinnerklassen ved Romerike Hare-

hundklubbs utstilling på Jessheim i år, og førstepremie ved Norsk Harehundklubbs utstilling i Oslo. Nå skal dreveren på jaktprøve i høst, og Thor Bjerke håper på gode resultater der. Dette kan bety en eventuell champion-tittel til neste år for «Simen».

ROB

Hekk plantes ved Nannestad kirkegård

Skoleelevene Bente Nilsen og Johan Myrtveit på sommerjobb sørget for at hekkplanter kom på plass ved kirkegården i Nannestad.

Det er i sommer plantet hekk rundt den nordre gravplassen og parkanlegget ved Nannestad kirke. Det er plantet såkalt Sibir Kornell, en hekktype som er ganske hurtigvoksende. Hek-

ken vil med tiden skjerme godt mot trafikken fra den nærliggende vegen, og den vil ellers gjøre det penere og lunere på kirkegården og parkanlegget. **ROB**

Tilskudd

Stiftelsen Norsk Luftambulanser er av formannskapet gitt et driftstilskudd for 1982 på 5000 kroner.

Dyrere Bygdebok

Formannskapet har vedtatt at ny pris for Bygdeboka skal være 195 kroner i innbundet og 120 kroner heftet, alt pr. enkeltbok.

Ensom vaktpost på Marifjellet

— Jeg vil gjerne få hedre en ekte bjerkesokning, sier Jan Klausen Burås fra Bølerlia i Oslo, som her beretter om Mor Ida Rødserud og hennes liv som ensom brannvakt på Marifjellet.

Med seige steg går det grytidlig en morgen en kvinne oppover «seterveien» langs Buråslia. Det er tidlig på våren, solen har allerede hengt seg fast på østhimmelen, enda klokka bare såvidt har passert fire.

Hun hadde tatt ut tidlig i dag Mor Ida Rødserud, for veien er lang. Med full opppakning skal hun helt til Marifjellet. Hun skal være der oppe i sommer, — som brannvakt for Mathiesen på Eidsvoll. Hun vil gjerne komme i orden der oppe før seterfolket starter på reisen til setrene sine. For enda er alle setrene i bruk her inne på nordåsen. Kuflokker og hesteflokker kan en si i liene hver sommer. Det er et yrende liv i skogen, når de først er sluppet.

Før Ida kommer frem til Køltjennet, finner hun «Kvilesteinen», en stor flat stein som ligger som et trappetrinn midt i stien. Den er lei for tømmerkjernerne om vinteren, men en velsignelse for ferdefolk om sommeren. Her kan en sitte å se utover bygda, før en forsvinner innover heiene. Dette var målet for første etappe. Hun finner frem mat og kaffe og lar stillheten sige innover seg. Her er så stilt og fredelig. Hun vet å sette pris på stillhet Mor Rødserud, — det er som en del av henne selv. Det er intet bråk på «kvilesteinen» mens hun sitter der. Alt foregår så nett og stille. Hun er en ekte skogens kvinne.

Litt bakoverbøyd, med halvt igjennlukkede øyne, sitter hun som en bron-

sestatue med sine sterke hender over det ene kneet. Hun vil hvile litt etter maten, og hvilke musikk er da bedre å lytte til enn orrfuglers spill i liene?

Mor Rødserud vil ikke bytte med noen nå. Med en glidende bevegelse reiser hun seg og får sekken på ryggen igjen. Hun fater ferdaskrinet og med energiske steg forsvinner hun innover heiene.

Det var ikke tilfeldig at forstmester Skaar på Borhaug kom ens ærend til Rødserud for å spørre om hun kunne tenke seg å være på Marifjellet om sommeren. Han visste at hun var godt kjent i terrenget. — Var hun ikke født på Fløtten, og trådt sine barnesko over alt her oppe? Å, jo hun kjente terrenget.

Det ble litt oppstuss på Rødserud da han kom, og hun hadde vært litt rådvill da han kom frem med ærendet sitt. Men Kristian kjente sin kone og viste hvor glad hun var i skogen.

— «Reis om du vil Ida, hadde han sagt, fjøsstellet og slåttonna klarer ungene og jeg». — «Jeg skal få en til å kjøre meg til Sagdalen, så slipper du å gå til bygda om det er noe du trenger, la han til». Ja, Kristian var snill og omtenkso, han skjønte at hun kunne trenge å komme bort litt.

Så bestemte hun at hun ville prøve da, og nå var hun på veien. Hun var allerede passert Engersetra, der var alt stilt, det var nok ingen som hadde kommet opp enda. Nå var hun i bakken oppunder Tolleftjennet, det var godt å ha staven i hånden nå, og spenne fra med. Stilt og fort går det oppover. Det å ferdes stilt i skogen var en av de ting hun hadde lært av sin far, skoggangsmannen Kristian Nilsen Fløtten. — «Trø varsomt i skogen jente, husk, vi er bare på gjennomreise, det er dyrene som bor her, ingen grunn til å uroe dem unødvendig».

Disse ordene rant henne ihu, da hun midt på stien i Klofjellet så en stor elg som beitet i skyggen. Men ingen panikk over dette møtet. Elgen sto like stille med sitt da hun stilt passerte.

For henne var det som det skulle være. Et gjensidig tillitsforhold. Da Bergvatn blinket foran henne visste hun at ferden snart var slutt. Snart så hun i tårnet på hytta, litt spent var hun jo på om hytta var like god som før krigen.

Hun fikk fort av seg sekken og nørte opp i ovnen. Nå skulle det smake med mat, før hun begynte å vaske og komme i orden. Det begynte alt å bli kjø-

lig når sola var gått ned. Hun sendte laftehuggerne en vennlig tanke da varmen begynte å bre seg i rommet. Selv om hytta var fra 1915, var den like tett og god som da de hugget den opp her på stedet. Enda det kunne blåse godt her hvor det var over 700 m.o.h.

Kommet i orden ringte hun ned til Skaar, for å kontrollere at linjen var i orden. Telefonen som også ble installert i 1915 virket utmerket.

Mor Rødserud ble på Marifjellet i 3 sommere som brannvakt. I timesvis kunne hun stå i tårnet og speide etter branner. Men hun var heldig. Det ble aldri nødvendig å ringe av den grunn. I regnvær nyttet hun anledningen til å besøke familien, for så igjen når været lettet å dra opp igjen.

Når hun da var hjemme denne korte stunden, fór hun som hvirvelvind over hjemmet, bakte og skurte og la alt til rette for mann og barn. Slitet satte aldri noe preg på Mor Rødserud, de som kjente henne husker hennes klokkerene latter. Alle måtte komme i humør når de hørte den. Hun hadde så mye livskraft og styrke, og gledet over livet delte hun så gjerne med andre. Sine gleder lot hun alle få del i, sine sorger holdt hun for seg selv. Et edelt menneske var hun all sin dag.

Mor Rødserud gikk bort fra oss i 1975. Med henne ble en av de gamle grunnpilarene i Bjerke borte. Hun var et holdepunkt for alle som kjente henne, en solstråle i hverdagen. Et oppriktig savn for oss som ble tilbake.

Jan Klausen Burås.

Skolerutene i skoleåret 82/83

Skoledager og skolefri vil i det kommende skoleåret bli som følger:

År/måned	Elevdager	Ferier, fridager, pl.dager
1982		
AUGUST	11	Planleggingsdag mandag 16. Elevene begynner tirsdag 17.
SEPTEMBER	20	Fri fredag 24. Fri mandag 27.
OKTOBER	20	Fri fredag 22.
NOVEMBER	21	Planleggingsdag mandag 22.
DESEMBER	12	Fri mandag 13. Siste skoledag før jul: fredag 17.
1983		
JANUAR	20	Første skoledag etter jul: mandag 3. Planleggingsdag onsdag 26.
FEBRUAR	15	Vinterferie: 21.1.-25.2.
MARS	18	Planleggingsdag mandag 14. Påskeferie f.o.m. 28 -
APRIL	18	— påskeferie t.o.m. 5.
MAI	18	Fri fredag 13.
JUNI	12	Planleggingsdag fredag 3. Siste skoledag: fredag 17.
SUM	185	ROB

FINT KOMMUNALT TILTAK

Siden 1977, da undertegnede med familie ble Nannstad-sokninger etter å ha kjøpt en eiendom i Åsgreina, har vi hatt stort utbytte av å få bladet «Bygdespeilet» tilsendt i posten. Det blir alltid lest med stor interesse og vi synes det er et glimrende tiltak som Nannestad kommune og alle dere som aktivt er med i redaksjonen har stor ære av. For oss er det spesielt artikler om gamle dagers liv og levnet i bygda og intervjuer med folk som har opplevd andre tider som har interesse. Men vi synes selvsagt også at det er interessant å lese om det som skjer nå til dags rundt omkring på det kulturelle og politiske plan.

Alf J. Knutsen.

Fylkesplanvedtekt for Hurdalsjøen

Kommunestyret har vedtatt at det framlagte forslag til fylkesplanvedtekter for Hurdalsjøen kan godtas. En forutsetning for dette er imidlertid at den kommunale badeplassen ved Lima og båt-plassen ved Tangenvika ikke blir berørt av vedtaket.

Fylkesplanvedtekten gjelder for kommunene Hurdal, Nannestad og Eidvoll. Den gjelder et generelt forbud mot å nytte strandbelter rundt Hurdalsjøen til andre formål enn det de blir benyttet til i dag. Dette vil i praksis si et generelt byggeforbud for alle arealer som ligger nærmere enn 100 meter fra sjøen.

ROB

Hun former eventyrets verden

Under årets sommerstevne i Stensgård var det blant mye annet utstilt flere meget særegne og artige trollfigurer og grupper i Stensgård skole. Trolle- ne vakte berettiget oppsikt, der de var formet i naturens egne materialer.

Kunstneren bak disse verkene, og de var virkelig kunstverk, er Kirsten Nævdal fra Gardermoen. Vi ser her skapere- n av disse fine figurene sammen med en av de større trollgruppene.

ROB

Forenklet saksbehandling i tilsetningssaker

Kommunestyrets flertall har gått inn for nye regler for tilsetningssaker i kommunen. Reglene innebærer en delegasjon av tilsetningsmyndigheten, det vil si at flere saker som tidligere ble avgjort av kommunestyret vil kunne avgjøres av administrasjonsutvalget.

I ledende stillinger som rådmann, kommunekasserer, kommuneingeniør og sosialsjef er det imidlertid også etter de foreslåtte reglene kommunestyret som foretar tilsetningene. I alle andre stillinger som tidligere ble avgjort av kommunestyret, vil det bli administrasjonsutvalget som tilsetter. Unn-

takene er de som ansettes etter separate lover, det vil si personell i det kommunale skoleverket, i barnehagene og i kirkenes menighetsråd.

Videre gis rådmann fullmakt til å foreta midlertidige tilsetninger for en varighet av inntil et halvt år.

Dersom en tilsetning ikke er enstemmig i administrasjonsutvalget, skal saken legges fram for formannskapet for endelig avgjørelse.

Ved behandlingen av saken i kommunestyret ble det stemt over dette flertallsforslaget og et forslag fra rådmann Trond Nilsen. Sistnevntes for-

Om tro og overtro — før og nå

Ingeborg Oppegård er en mester i å berette om liv og hendelser i gamle dager.

Fra Ingeborg Oppegård i Maura har vi fått denne epistelen, som beretter noe om tro og overtro i gamle dager og opp mot vår tid. Ingeborg, som nærmer seg sine 80, har skrevet beretningen i sin egen rettskrivning, og vi har valgt å beholde hennes egen skrivemåte.

Ja, vi Skrukklenninger var vel noen raringer i sin tid, og dette henger vel at i mig den dag i dag. Noe slikt som overtroisk for eksempel, detta med var-døggel eller et forhåndsvarsel i en og anden forbindelse.

En gong mens hesta var i bruk paa garda var det en vinterkveld en av smågutta våre som var på meieriet med mjølka. Vi hadde en rask hest som het Graaen, og den var i bruk den kvelden. Mora- vække hadde den på.

Je holdt på å faa kveldsmaten ferdig, saa hører je at Graaen kommer i

fuldt trav fremover mot husa. Detta gikk ei lang stønn, for jeg visste at det tok si tid med å spenne ut, setta inn og å sæla ta, skrapa og fore til kvelds.

Men inga kom inn, saa jeg ble litt redd og gikk ut på trappa. Men nei, der var det ingen aa se. Stalldøra var atte, men ingen hest eller kjører å se. Je gikk innat, men hadde itte ro på mig. Så sier je til'n Harald at nå trur jeg det er skjedd noe, naa må graaen ha fløgi ut. Der er lenge sia je hørte dom kom att, for je hørte vækka.

Han pappa og dom andre onga gikk ut og bortover vægen forbi nabohua i vente paa å høre vækka. Da førstes kom Graaen i fuldt trav – aleine. Sleakassa, mjølkespanna, kjørekaren og en to-tre voksne personer ellers satt att ner i Jelbergsdalen. Men noen uløkke var det ellers itte skjedd med dom.

Men litt reaksjon var saa rimelig. Så detta her mener jeg var et varsel i min forstand, som er det vi kalte vardøggel. Hulder og nisser trur je paa fremdeles som en gammel overtro. Saa navnet raring er mig vel berettiget.

Hilsen Ingeborg.

slag hadde mange likhetspunkter med flertallets forslag, men avvik når det gjaldt delegasjonen av myndighet til administrasjonsutvalget. Rådmannen foreslo her at det burde være formannskapet som foretok en større del av tilsetningene.

Ved avstemmingen i kommunestyret var det 19 stemmer for ordførerens forslag, som var lik flertallsforslaget, og 17 for rådmannens. Dermed ble det også klart at saken må opp på ny i kommunestyret, da det ikke var et tilstrekkelig flertall for at avgjørelsen skulle være gyldig.

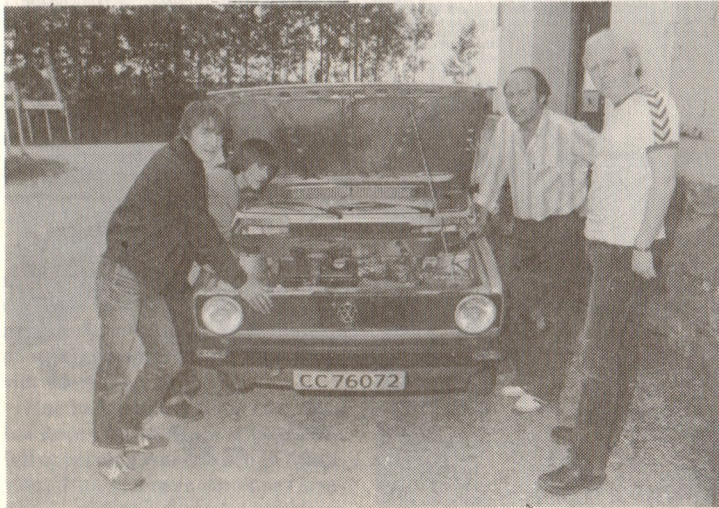
ROB

Tomt for kloakkrenseanlegget i Holter

Kommunen har inngått en avtale med Jens Haga om kjøp av tre mål dyrkbart areale for oppføring av Holter renseanlegg. Prisen er fastsatt til kr. 3,50 pr. kvm. Kommunen er samtidig gitt tillatelse til å legge tilløpsledning til renseanlegget over eiendommen Brøstad. For disse rettigheter betaler kommunen fem kroner pr. løpemeter, samt 500 kroner pr. nedlagt kum.

ROB

«Mekke-gruppe» i Nannestad meieri

En «Mekke-gruppe» for ungdom er etablert i Nannestad innkjøpslags lokaler i det tidligere Nannestad meieri. Det er sosialkontoret som tok initiativ for å få dette aktivitetstilbudet opprettet, og det er åpent for ungdom som måtte ønske å foreta reparasjoner på

sine kjøretøyer. Vi ser her Morten Olsen og Per Åge Olsen i sving med å teste en bilmotor, overvåket av teknisk leder for prosjektet Svein Kjerstad og Kalle Madsen fra sosialetaten.

ROB

«Vårsprett» med mye folk i Maura

Årets «Vårsprett» i Maura samlet som vanlig et stort publikum, både det kjøpende sådanne til forretningenes mange tilbud og til det omfattende underholdningsprogrammet som var lagt opp de to dagene.

Bildet er fra «stevneplassen» i Maura sentrum, og det viser en del av det store publikum som lytter til Ivar Medaas's sang og spill fra scenen.

ROB

Overbygg på Eker pumpestasjon

Formannskapet har bevilget inntil 67.000 kroner for oppføring av overbygg til Eker pumpestasjon i Midtbygdas sentrum.

ROB

TILSKUDD

ANSA — Sambandet for norske studenter i utlandet — er innvilget et tilskudd på 500 kroner. For tiden er det to nannestadsokninger som studerer utenlands — Vidar Ukkestad i Nord-Irland og Tom Blakkisrud i USA.

ROB

Avslutning av skoleåret i musikkskolen

Tradisjonen tro har musikkskolen holdt sin avslutningsfest for å markere utgangen av skoleåret. På programmet sto en presentasjon av hva elevene hadde lært i årets løp, hvilket ble en fin mønstring av både variasjonen og bredden i musikkskolens opplegg.

ROB

Bjerke kirke får bårehus

Kommunestyret har bevilget inntil 210.000 kroner til oppføring av nytt bårehus ved Bjerke kirke. Samtidig er formannskapet gitt fullmakt til å ta opp et lån på 200.000 kroner til formålet.

Det er byggmester Arne Myrvold som skal bygge bårehuset. Myrvolds tilbud lå inkludert mva. på 196.460 kroner. Til dette beløpet kommer så utgifter til innkjøp og montering av elektrisk utstyr.

Bygget får en flate på 60 kvm. Foruten bærerom skal det inneholde kjølerom, redskapsrom, velferdsrom for graver, to toaletter og gang.

Det nåværende bårehuset ved Bjerke kirke er svært utilfredsstillende. Beliggenheten er også slik at det representerer en betydelig trafikkfare.

Så snart finansieringen er i orden vil byggarbeidene bli igangsatt.

ROB

Tilskudd til grendeveg

Under forutsetning av at grendevegen Ukkestad—Lyshaug blir utbedret etter en foreliggende plan, har formannskapet bevilget 10.000 kroner som tilskudd til utgifter for grusing av vegen. Denne er 800 meter lang, og utgiftene til utbedringene er kostnadsberegnet til 125.500 kroner. Av dette 51.000 kroner til grusing. Det er gitt tilsagn om statstilskudd på 62.750 kroner, samt et tilskudd fra Miljøverndepartementet på 15.000 kroner.

ROB

Våre grendemiljøer:

- Gutua fra Hagamoen til Nedre Foss

Bygdespeilet har tidligere skrevet om Hagamoen. Men vi tar denne gang for oss veien som går fra Hagamoen til Nedre Foss, kalt Hagagutua eller Fossgutua, alt ettersom hvor man befinner seg. Gutua er på den to kilometer lange strekningen adkomstvei for tretten husstander og fire gardar. Man må også bruke

Nils Døhlen er den eldste langs gutua i dag.

Vi har ikke besøkt alle i denne gren- da, men gjort et hopp her og der, sam- tidig som vi har brukt Bygdeboka som hjelpemiddel. La oss starte i den østre enden av veien, nærmere bestemt Negar'n Foss. Negar'n var fullgard i 1577 og i gammalnorsk tid, da den var på 16 øyresbol eller litt mer, altså såvidt over lågmålet for en fullgard. Av eiere kan vi nevne at Foss kirke eide i 1393 3 øyresbol i Negar'n Foss og Foss prestebol 1 øyresbol Negar'n og Foss prestebol 1 øyresbol «i Foss». Holter kirke var eier av 1 ½ øyresbol og Hovin prestbol (Ullensaker) 1 øyresbol «i Foss». Kirken på Foss ble lagt ned, og i 1575 og seinere var Holter kirke eier av 5 lpd, malt i garden. De andre par- tene blir ikke nevnt mer. Fraskilte par- ter har gått inn under Store-Foss. Vi ser at i 1847 ble Negar'n (Nedre Foss) delt, og hovedbruket der ble lagt til Store-Foss i 1870, som var blitt sam- let igjen i 1839.

Av husmannsplasser kan vi nevne Nedre Fosstua hvor første nedtegne- de husmann var Ingel Jørgensen, fra 1720-åra til hans død i 1744. Vi ser at det har vært opphold fra 1769 til 1790-åra, og den siste nedtegnede hus- mann var Nils Eriksen, gift med Mar-

te Kristine Larsdatter. Paret fikk en datter i 1852. Den andre husmannsp-lassen som er nevnt, er Fosshaugen hvor Kristoffer Larsen var da hans ty- ve år gamle sønn Knut Martin døde i 1870. Anders Gunnerson Nordal var innerst i 1875, og fikk skyldsatt eien- dommen i 1914.

Vi har avlagt et besøk på Nedre Foss i dag, og finner Ingeborg Allergodt som vi har slått av en prat med. Hun kom hit ned på høsten 1955, og har to jenter og fire gutter. De eldste har flyt- tet ut og i dag er det ikke fullt så «folksomt» her. De liker seg godt her nede om sommeren, stille og rolig, men om vinteren blir det for kaldt både ute og inne. Opprinnelsen til huset er vel på syttenhundretallet et sted, muligens satt opp «av noe gammelt». Etteriso- lering er blitt vurdert som ulønnsomt. For ikke å snakke om veien på vårpar- ten, fortsetter Ingeborg. Det er bittert at ikke kommunen tok over hele veien med vedlikehold og snøbrøyting. Den siste biten fra Øvre Foss til Ned- re Foss kan ofte bli uframkommelig på teleløsning om våren. Hvis veien had- de vært brukbar hele året, hadde tan- ken om nybygging vært mer fristende, avslutter Ingeborg.

Opp fra Negar'n Foss (160 moh) går veien innom Kjerkehaugen der hvor Foss kirke engang lå. Nedunder Fos- shaugen eller Kjerkehaugen ligger hu- sene til Geir Østby og familien Nicko- laysen. Videre på venstre side finner vi det nybygde huset til Oddvar Eik på Oppstu'n Foss. Så går veien videre over gardstunet på Oppstu'n og Store Foss og er skille mellom disse to gar- dene, som i dag eies av Oddvar Eik og Rønnseth. Disse to gardene blir i dag kalt for Øvre Foss (171 moh.). Det står at Foss ble ryddet i eldre jernalder, og alt i gammalnorsk tid delt i øvre og nedre Foss. (Negar'n). Begge var i bruk i de første vanskelige hundreåra etter svartedauen. Vi nevner at gards- navnet har opprinnelse etter Kråkfoss,

denne veien hvis man ønsker å besøke den historiske Fosshau- gen eller Kjerkevegen hvor Foss kirke en gang har ligget, og hvor monumentet over kirken står, laget av Tormod Rostad. Det er mye historie å lese i Bygdeboka om gardene Foss, Haga og Grøsåker med sine husmannsplasser og setre.

Til venstre på bildet ser vi Opp-stu'n Foss, — i midten Kjerkehaugen og til høy- re Negar'n Foss.

og på gammalnorsk het garden Fors. Grensene er markert av Leira mot Kol- by i Ullensaker, av bekk mot Løvstad i Gjerdrum og mot Løverud, men ba- re av gjerde mot Grøsåker og Haga i vest, dels av drog og bekkesig mot Eset i nord.

Når det gjelder husmannsplasser til Øvre Foss finner vi Øvre Fosstua, hvor den første husmann visstnok var Ola Kristoffersen fra ca. 1730. Så følger ei lang rekke husmenn frem til den siste som står nedtegnet, Johannes Nilsen som var husmann da sønnen Olaf Au- gust ble født i 1877. Mellom disse to kan det ha vært en femten stykker, med et markert opphold uten husmenn fra 1740 og til ut på 1800-tallet.

Vi forlater Foss og drar videre mot Hagamoen. Her finner vi den skarp- este svingen på gutua. På nordsiden av svingen finner vi huset til Arvid An- dresen på Fossmo, — på venstre side noen meter lenger vest finner vi Ha- rald Sydvoid med frue. Igjen går vei- en over et gardstun, denne garden he- ter Grøsåker og eies i dag av Helga og Knut Gresaker.

Grøsåker ble ryddet som eget bruk og skilt ut fra Foss i vikingtiden. Den har også vært i bruk de vanskelige åre- ne etter svartedauen. Gården har aldri vært delt. Som de andre gardar om- kring har også Grøsåker setret i Hol- ter Almønning. (Grøsåkervangen). Det

var den siste vangen som var i bruk i almenningen. Olaus Nordvoid (av Bjørkeik) og kone var seterfolk der til noe etter 1900. Seinere var det Petra og Karl Ånumstua. Den siste budeia på Grøsåkervangen var mor til Karl Hagahaugen. Av husmannsplasser har det kun vært Grøsåkerstua, og det har ikke vært nedtegnet mange husmenn her. Vi ser at Hans Henriksen, gift med Marte Tronsdatter var her da sønne- nen Henrik (1823) og Lars (1826) kom til verden. Videre finner vi navnet Jens Jensen som sammen md sin trolovede Olea Larsdatter fikk datteren Ingeborg Maria (1827) og nok ei datter Berte (1828), men denne døde året etter. In- ger Kristoffersdatter bodde i Grøsåker- stua da hun i 1830 fikk datteren Ma- ria Med Ole Olsen.

Vi forlater Grøsåker og drar videre mot Hagamoen. På høyre side midt- veis mellom Grøsåker og den siste gar- den Haga, eller første om man vil, fin- ner vi et hus, her bor familien Iversen.

Kristine og Jørgen Iversen har vi tatt en prat med, som kom fra Nesodden i 1960. Huset som de flytter inn i, var dessverre får vi si, satt opp under kri- gen med vanskelige forhold når det gjaldt materialer og annet utstyr. Re- sultatet var at det under sterkt regn og tøyær sto vann på stuegulvet! Men hardt arbeid og restaureringer med et- terisolering og reparasjoner fra tak til

Her når gutua Hagamoen og rv. 120.

Litt av arbeidsstokken i 1916, tatt foran strutset på Haga. Fra venstre: Lars Slem- dal, Gustav Nordmoen, Karl Haga, Aksel Nordmoen jr., Olaf Granerud, An- ton Halvorsen og Tron Haga. Bak Tron Haga kan vi skimte datteren Kari Haga.

kjeller har gjort huset til et bra og pent hus på «Småskauen» som tomte kalles. Det er en barnerik familie vi har avlagt besøk, Kristine og Jørgen har hatt elleve barn hvorav ti lever i dag, — hele 27 barnebarn og fire oldebarn! I dag er huset tomt mot hva det en gang må ha vært for nesten alle «fuglene» har «fløyet ut av redet». I dag er det bare Kari som bor hjemme av barna.

Ingeborg Allergordt kom til Nedre Foss i 1955.

Men ensomt blir det ikke, forteller Kristine, det går nesten ikke en dag uten besøk av familiemedlemmene, flesteparten bor faktisk i bygda. Det er et «sliter»-par vi sier farvel til på «Småskauen». Begge har de vært igjennom det meste. Jørgen blir 80 i januar, og en kan ennå se spor av de sterke ryggskadene han pådro seg etter fall på en byggeplas for mange år siden. Men sykdommer til tross, godt humør må en ha allikvel, og det er ingen «oldinger» vi forlater på vår ferd. Og ferden går videre, denne gang gjør vi også et lite holdt på en gard, Haga, — som i dag eies av Bodil og Jens Haga.

Haga ble ryddet i slutten av eldre jernalder eller tidlig vikingtid. Etter svar-
tedauen ble en gard i leirfallet lagt til Haga. Garden har bare hatt litt skog i havnehagan, og setret fra gammelt på Hagavangen på vestsiden av Smal-Gjermingen i Holter Almenning, nær delet mot Hakadal. Alt i 1652 hører vi at «Just Haga med flere» hadde seter der. Det har ikke vært dyr i setra på over hundre år, men tuftene etter seterhusa vises. Garden har vært i familiens eie så lenge man kan spore tilbake. Fra ca. 1514 har Haga vært delt i to, b.nr. 1 og b.nr. 2 fram til ca. 1850. Bnr. 2 er slettet og gått inn i b.nr. 1. Vi kan fortelle videre at gardsnavnet ble skrevet Hauge på 1700-tallet. Vi gjør nok et hopp fram i tiden, omkring 1820 kjøpte Erik Jensen og Halvor Thoresen den andre garden på Haga og delte den mellom seg. Erik Jensen hadde fra den tid ¾ av Haga. Han døde i 1868. Garden ble da overtatt av Jens Eriksens eldste sønn Hans Haga, som da kjøpte den part som var igjen av den andre gården. Så fra 1876 var hele Haga samlet. Hans Haga eide går-

den til 1912 da hans sønn Tron Haga tok over til 1948, siste eier i dag Jens Haga. Jens kan fortelle at gamleveien (forløperen til rv. 75, idag rv. 120) gikk bak låven på Haga, utover til Hagahaugen, over Hagadalen og til Hauge-
rud. «Nyveien» kom i ca. 1900. Gutua videre fra Haga til Foss ble lagd som bilvei ved kultkjøring med hest ca. 1930. Denne kulten ble slått og «pukket» på stedet etter som veien vokste.

Den første husmannsplassen kom nord for vegen mot Grøsåker, øst for husa på Haga omkring 1740 og hette Hagastua. Denne ble nedlagt før 1790. Plassene Slemdal og Hagamoen blir nevnt i 1791. Den ene av dem kom opp i 1760-åra, den andre noe seinere. Begge plasene var på ca. 10 mål dyrket og fødte et par kuer hver. Slemdal ligger i dalen sør for husa og var i bruk som husmannsplass til i 1920-åra hvoretter den ble solgt fra ca. 1948. Hagamoen ligger ved krysset på hovedvegen (rv. 120) vest på eiendommen og var i bruk som husmannsplass til ca. 1935. Litt øst for Hagamoen skal det ha vært en plass for lenge siden. På Hagahaugen sør for husa på Haga var det nok en husmannsplass i siste halvdel av 1800-tallet. I 1875 var plassen på 1½ mål jord. Slemdal lå opprinnelig sør for Hagadalsbekken, på jord somvar kjøpt til fra Låveg. Da vegen ble omgjort i 1900 ble husa i Slemdal flyttet nord for bekken.

Den siste biten frem til riksveg 120 på denne gutua er på høyre side adkomstvei for Ola Eng og Asbjørn Hansen, (nordsiden) og på sydsiden finner vi stedet til Nils Døhlen, Kari Haga, Kåre Nickolaysen og til slutt Margit Edseth. Vi avslutter fra dette grendemiljøet med en liten visitt innom gutuas eldste person, han Nils Døhlen som blir 80 i november i år og som «slår» Jørgen Iversen med to måneder. Med dette tar vi det siste skritt ut i riksvei 120, bak oss ligger to tusenmeter med historie og rike tradisjoner, et gløtt av strev og slit i fortid og nåtid.
T.R.N.

Jørgen Iversen, blir 80 år i januar, og er glad i hunder.

Vanner «ulovlig» på lovlig vis: Morepping med eget vannverk

Arthur Grønvold kan med god samvittighet vanne, selv i de strengeste tørkeperiodene.

Når det går mot tørkeperioder lyder som regel budskapet fra Nannestads mange vannverk at all form for hagevanning er forbudt. Overtrås så disse bestemmelsene, blir det truet med både vannavstenging og det som verre er.

Men såvel blomster som andre grøntvekster tørster i varmen, og behovet for kunstig vanntilførsel er proporsjonal med tørkeperiodens intensitet og varighet. Arthur Grønvold i Moreppen har på den ene side følt sterkt med og for sine grøntvekster, mens han på den annen side som loyldig borger og solidarisk andelseier i a/l Honavann selvfølgelig ikke har villet trosse verkets strenge forbud mot vanning.

Resultatet er derfor blitt et Arthur Grønvolds private vannverk til utendørs bruk. Ressursene er de forekommende grunnvannskilder på Øvre Romerike, og hele anlegget består av et syv meter langt rør, to plastslanger, en mindre hånddrevet jordbor for å komme ned til ønsket dybde, og der lå vannet klart for bruk.

Det hører med til historien at Grønvold i tørkeperiodene flere ganger er blitt meldt til formannen i vannverket for ulovlig vanning, noe som for øvrig blir tatt med godt humør av såvel nevnte formann som den private vannverkeieren i Moreppen.

— Grunnvannet ligger der, og det skader ingen om det blir benyttet til nytteformål, sier Grønvold. — Men det ser ut til at grunnvannet er i tilbakegang. Før krigen hadde alle husstander her i Moreppen enten brønn eller enkle handpumper for å dekke sitt drikkevannsbehov. Grunnvannet ble da nådd på halvannen meter, mens en nå må hele syv meter ned i bakken for å finne noe drikkendes.

— Det snakkes så mye om dårlige vannforsyninger i Nannestad, og at vannet blir gitt bort til andre kommuner. Hvorfor ikke utnytte de kilder som vi så å si går og trår på, sier privat vannverkeier Arthur Grønvold i Moreppen.

ROB

Stordammen tom for vann

Stordammen i Åsgreina er nå tømt for vann for å få utført opprydding, reparasjoner og anleggning av sandstrand. Neste sommer kan det bades her igjen. På bildet ser vi Espen og Njaal Karlsen som forsøker å bade i gjørma.

Den populære Stordammen i Åsgreina er nå tappet tom for vann. Åsen Idrettslag, som eier dammen, vil foreta oppryddingsarbeider, reparere demningen og tilrettelegge strandstykker for familiebadning. Kommunen er blitt spurt om å dekke materialkostnadene. Det stilles samtidig spørsmålstegen ved hvem som skal ha ansvaret for dammen i fremtiden.

Det var i 1915 Stordammen ble til. Det var anlagt et elektrisitetsverk ved Fossum, Stordammen ble demmet opp og vannet ført i rør fra Inntaksdammen ned til verket. I 1917 ga verket strøm til mange husstander i bygda, men på grunn av ujevn vanntilførsel ble verket nedlagt etter noen år. Fra 1934 var det årlige svømmestevner her, og 600 til 700 tilskuere var ingen sjeldenhet. I det idrettslaget ikke eide dammen, måtte det hvert år forhandles med eierne om en ordning. Det ble

den gang solgt badebilletter. I 1960 fikk Åsen Idrettslag kjøpt Stordammen, og det ble samtidig bestemt at en kunne bade gratis i dammen. I årene som fulgte ble demningen reparert, fisk satt ut, dansegulv, scene, toaletter og kiosk satt opp. Mange hundre dugnadstimer er i årenes løp utført.

Styret i Åsen Idrettslag er nå pålagt å vurdere alternativer for drift av Stordammen. Dammen brukes i dag av badere fra alle kanter av bygda, og også av en del utenbygds fra. Andre lag og foreninger har fritt fått bruke anlegget. Den nye formannen, Reidar Karlsen, har skrevet et brev til kommunen, der han inviterer til diskusjon om den fremtidige drift av Stordammen. Karlsen mener at det ikke bør være idrettslagets oppgave å tilrettelegge offentlig badeplass. Han ser to mulige alternativer. Enten at kommunen kjøper dammen eller at man inngår en avtale slik at kommunen dekker materialer til vedlikehold. Som følge av hærverk på scenen i vår vil det også bli satt opp bom på bilvegen. Scenen er nå satt i stand igjen på dugnad.

MAA

Låven på Sør-Kringler:

Bygninger er reddet fra ytterligere forfall

De omfattende restaureringsarbeidene på den gamle låven ved Sør-Kringler har pågått også i sommer. Største oppgave i denne forbindelse har vært å få taksteinen på plass på taket. Hele vestsiden er nå ferdiglagt, og også på øst-

siden er en kommet godt i gang. I løpet av høsten ventes det at takarbeidene skal være avsluttet.

Og dermed er i alle fall den høyst verneverdige bygningen sikret mot ytterligere forfall.

ROB

Åsenposten — en farlig konkurrent

Bygdespeilet må vel sies å ha en stor leserskare i hele bygda. Men på Åsen er et annet bygdeblad i ferd med å erobre markedet, nemlig Åsenposten. Utgiver er Åsen Idrettslag. I redaksjonen sitter Svein Erik Kopperud, Willy Kolboholen og Bjørn Trondrud.

Avisen prøver å følge laget i stort og smått, på godt og vondt, med bilder og resultater. Åsenposten dekker treningskvelder, stevner, renn, møter, hyggekvelder, og den har portrettintervjuer med aktive og bilder av de mange medhjelperne. Så langt en klubbasis. Men Åsenposten er noe mer. Den bringer også stoff fra lokalsamfunnet ut over idretten. «Lesernes mening» er åpen for hvem som helst og hva som helst. Andre lag og foreninger i kretsen får presentere seg. Det blir laget morsomme historier, ja så «morsomme» at enkeltes sinn kommer i kok.

Åsenposten kom i gang i 1979 etter at fjorårets informasjonsbrosjyre had-

de gitt mersmak. Den utkommer i dag to ganger årlig, men det arbeides for å øke til fire ganger årlig. Åsenposten blir sendt ut gratis, men folk blir oppfordret til å gi en tier. Det er mye arbeid som skal utføres før Åsenposten ligger klar til lesing i postkassene. All innhenting av stoff gjøres av de tre redaksjonsmedlemmene.

Den virkelig største jobben, det vi kaller «layout», utføres av Svein Erik Kopperud. Hver eneste heading må settes opp bokstav for bokstav og all tekst må maskinskrives. — I de siste dagene før Åsenposten går i trykken er han ikke til å prate til, sier kona Åse, som lager de flotte tegningene i bladet. Svein Erik ofrer årlig mange hundre timer på Åsenposten, men han synes det er moro, og det er nok nødvendig for å få til et slikt produkt. Resultatet av siste utgivelse er et 72 siders (A5)-hefte med hele 50 bilder.

MAA

«Redaktør» av Åsenposten, Svein Erik Kopperud, sammen med kona Åse, som lager tegninger til bladet.

Fra leggingen av takstein på Sør-Kringler-låven. Her er det medlemmer av historielaget og Nannestad Rotary Klubb som sørger for at steinen kommer på plass.

Nannestad pensjonistforening: Til felles hygge og nytte

Nannestad Pensjonistforening ble startet 17. nov. 1971. Forgrunnsfigur må sies å være Alf Myrhaug som formann fra det konstituerende møtet og frem til 1980-81. Ellers besto det første styret av nestformann Arne Torp, kasserer Hans Kaksrud og sekretær Alber Gulstein. Styrmedlemmer var Ruth Blystad, Martha Hoff og Inga Blystad. Bygdespeilet har besøkt Nannestad Pensjonistforening ved den nåværende formann Olaus Ramstad, som forteller om foreningen.

Møtekvelden den 22. juni, hvor menyen var deilig rømmegrøt.

— Årsaken til at pensjonistforeningen ble startet, var nok det store behov for kontakt med andre mennesker. En blir jo fort ensom og satt i en «bås» i samfunnet som pensjonist i dag, og dette vill vi bøte på. Aktivitetene går ut på et fast møte hver måned, og i den senere tid har møtet fast blitt Nannestad kommunehus. Det blir annonsert et program for kvelden, og de forskjellige komiteer redegjør for sitt opplegg. Møtekvelden blir avsluttet med underholdning, kaffe og loddtrekning.

— Underholdningen er rik og basert på bygdas egne krefter, med sang, spill, billedfremvisninger/film og kåseri. Som før nevnt, det sosiale samvær er en meget viktig grunn for at medlemstallet er såpass høyt, og fremtidsprognosen er alltid god. Når man i tillegg kan skilte med god underholdning og kultur så er det nødt om å fungere, sier Olaus Ramstad.

Ramstad forteller videre at Nannestad Pensjonistforening også er tilsluttet Norges Pensjonistforbund, som har som oppgave å ivareta og tale pensjonistenes sak overfor myndighetene. Sammen med Ramstad består styret i dag Ingeborg Vatndal, nestformann, Karen Bjerke, kasserer, Kristian Furu-bråten, sekretær. Styrmedlemmer Kirsten Langsrud, Holger Nilsen og Dagfinn Eggum. I tillegg til festkomite, valgkomite og revisorer vil vi trekke frem turkomiteen, som står ansvarlig for reisetilbud og arrangement av

Pensjonistforeningens formann, Olaus Ramstad.

den årlige dagstur hver sommer. De siste årene har det i tillegg også vært en fire-fem-dagerstur til et høyfjellshotell.

Festkomiteen gjør nok den største jobben, og den siste møtekvelden før jul blir gjort ekstra hyggelig, rene jubelordet. — Men når sant skal sies, avslutter Olaus Ramstad, så er vi meget takknemlige overfor den hjelp som blir gitt utenfra. Vi tenker på den økonomiske støtte vi får fra kommunen, og den hjelp vi får til skyss og annonseringer fra Lions Club og Nannestad Sparebank. Uten denne hjelp ville nok ikke fremmøtet vært så høyt. Her vil jeg helt til slutt opplyse at medlemstallet i dag er på ca. 325 personer, sier Ramstad.

T.R.N.

To-rader-spesialister fra Steinsgård, her tatt på fersk gjerning med den fæle kaffedrikkinga si!

Ny «Vi-kan»-mønstring til høsten

Kultursjef Per Sandvik forteller at kulturstyret har sluttet seg til tanken om å arrangere en ny «Vi-kan»-mønstring til høsten, og er allerede i gang med forberedelsene sammen med Bosse Tangen.

Programmet kommer i dagspressen når tida nærmer seg.

Tommelen opp for nye «Vi-kan»-mønstringer. Her en optimistisk kultursjef Per Sandvik og kulturstyreformann Hans Østeng.

22.500 kroner til barn og ungdom

Kulturstyret fulgte kultursekretærens forslag, og har kommet fram til følgende fordeling av til sammen 22.500 kroner.

Skogtun søndagsskole (20 medlemmer) 1480 kroner, Preståsen søndagsskole (50 medlemmer) 2050 kroner, Holter søndagsskole (22 medlemmer)

1480 kroner, Jentelaget Fremad (25 medlemmer) 1485 kroner, Fjellrosa 4H (15 medlemmer) 1460 kroner, Holter 4H (43 medlemmer) 1975 kroner, Nannestad speidergruppe (92 medlemmer) 3570 kroner, 2. Nannestad NSF (48 medlemmer) 2025 kroner, Nannestad Bygdeungdomslag (200 medlemmer) 4950 kroner, og Østre Nannestad Framlag (46 medlemmer) 2025 kroner.

ROB

Gode plasseringer i årets landskappleik

Nå har det nok vært vanlig at det er deltakere fra Vestlandet og de store dalførene som gjør seg gjeldende i de større landskappleikene. Og det gjør de nok fortsatt. Men dette forhindrer ikke at også Nannestad-sokninger kan spille og danse i godt lag med «de store».

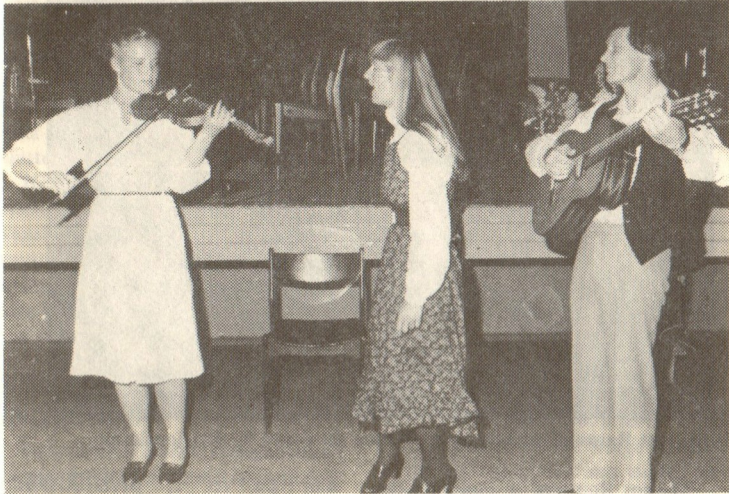
Nevnes kan i alle fall at Marianne Tomasgård i årets landskappleik på Hamar oppnådde en førsteplass i fespill for junior. Samtidig fikk Solveig

og Ellev Tomasgård en annenplass i Nordfjordspringar.

Og ikke nok med det. I samme kappleik ble det også en annenplass til Per Sandvik og Anne-Karin Ødegården, som danset telaspringar etter hardingfele.

Slett ikke dårlig plasseringer av Nannestad-sokningene i en landskappleik.

ROB

Og her familien Tomasgård, som også kom høyt opp i konkurransene. Fra venstre Marianne, Solveig og Ellev Tomasgård.

(Arkivbilde).

Per Sandvik og Anne-Karin Ødegården, som gjorde det bra i landskappleiken på Hamar.

Uteanlegg for 450.000 ved Løken skole

Slik ser det ut ved Løken skole før arbeidet begynner med uteanleggene.

I kommunestyrets møte 21. juni ble utformingen av uteanleggene ved Løken skole endelig bestemt og vedtatt. Det blir asfaltert busslomme med leskur og parkeringsplass for 24 biler, med egen parkering for handicappede foran helsestasjonen. videre blir det as-

faltert håndballbane omgitt av flettverksgjerde, løpebane og hoppegrope, samt et område med grøntanlegg. Den ønskede redskapsboden blir derimot kuttet ut. Alt dette innenfor en kostnadsramme av 450.000,- kroner.

G.N.

St. Hans-feiring i Granidalen

For andre gang på rad har det vært St. Hans-feiring i Granidalen, og vi ser her hvor koselig dette kan være. Det mangler ikke på underholdning, fotball, sekkeløp, styltegåing og dans, alt

arrangert av barn og ungdom i omegn. Denne gang også visesang og popgruppe. Og kveldens store clou: St. Hans-bålet!

T.R.N.

Med Kringler/Slattum-elever på leirskoleopphold

Elever fra sjette klasse ved Kringler/Slattum skole har vært på leirskoleopphold på Brennabu. Vi lar her representanter fra elevene selv berette om hvorledes et slikt leirskoleopphold arter seg for deltakerne.

Vi i 6. klasse ved Kringler/Slattum skole reiste til Brennabu midt i juni, sammen med 22 elever fra Stovner. De var lette å bli kjent med, så det ble mye skravling på turen. Vi stoppet på Gjøvik for å få oss noe godt. Turen tok seks timer. Da vi kom fram til Brennabu fikk vi informasjon om gjeldende regler og hvor vi skulle ligge. Vi hilste på hestene Blakken, Pusemann og Pelle. Sønnen til bestyrerinnen underholdt oss med leker ute om kvelden.

2. dag

Vi fikk et sjokk om morgenen, da det var helt hvitt med snø ute. Heldigvis tinte det opp utover dagen. Vi gikk en tur på åtte km, og tok med oss planter tilbake og presset dem. Alle fikk prøve seg på å karde og spinne ull. Noen lagde også smykker av små steiner. Det var oss fra Kringler/Slattum som hadde underholdningen i dag, og etter den ble det dans. Kl. 22.30 kom inspeksjonen for å se om rommene var ryddige, og kl. 23.00 var det ro (skulle det i alle fall ha vært).

3. dag

Vi lærer om bruk av kart og kompass. Etterpå hadde vi en orienteringstur, og senere en tur ned til vannet, hvor vi fanget små dyr som vi tok med til akvariet på Brennabu. Etterpå var det ridning for noen, mens andre hadde oppgaver med dyrene. På kvelden

var det ny underholdning ved Stovner-elevene.

4. dag

Vi ble trøtterer og trøtterer for hver morgen. I dag ble vi delt inn i tre grupper, som hadde padling, førstehjelp og ridning. I førstehjelp lærte vi sårforbinding. Vi lagde også sykebærer. I ridning forsøkte vi oss på diverse øvelser, slik som å stå på hesteryggen, snu oss og ligge bakover på hesten. Dette var gøy. Vi fikk være opp en halv time lenger i kveld. Det var ellers en hard konkurranse om hvem som hadde det finest på rommene.

5. dag

I dag var vi på en 14 km lang tur i fjellet. Vi hadde alle tre hestene med, og alle fikk ri sin del. Vi var ganske slitne på slutten, det samme var hestene, som ble sårbeinte. Da vi kom tilbake var det kiosksalg, med dans om kvelden.

6. dag

På morgenen hadde vi orienteringsløp, og da vi kom tilbake var det orienteringsløp igjen. Hestene var umulige, men det gikk bra til slutt. Etterpå var det natursti, og om kvelden avslutning. Alle fikk diplomer og et «Kalle-navn». Vi fikk også noe å bite i.

7. dag

Ved frokosten ble det delt ut medaljer til de som hadde de fineste rommene. Det var 4 gutter fra Stovner, og 4 jenter fra Kringler/Slattum. Lærerne fikk også en medalje hver. Vi dro fra Brennabu kl. 10.00 og stoppet på Fagernes. Vi kjørte til Stovner først, og tok farvel med elevene derfra. Noen tårer ble det også. Det tok 6 timer å kjøre hjem. Det var en veldig fin tur, og alle er forhøyd med leirskoleoppholdet.

Hege og Lena.

Glade leirskoleelever i fint terreng.

(Foto: Sturla Harstad).

Romerikes eneste kvinnelige fotballdommer

Margot Ramstad nå klar til å dømme sin første 1. divisjonskamp.

Margot Ramstad er muligens den eneste kvinnelige fotballdommeren som virker på Romerike. Hun var tidligere en av Nannestad damelags dyktigste fotballspillere, inntil hun pådro seg en benskade for et par år siden. Men Margot hadde ikke lyst til å slutte med fotball. Da Romerike fotballkrets jubileerte i 1981 syntes de det ville være moro å få en kvinnelig dommer. Margot ble derfor spurt, og hun ble med på dommerkurset.

I dag reiser hun rundt på Romerike og dømmer. Mest pike- og guttekamper, men hun har også vært linjedom-

mer på to 1. divisjonskamper. Høydepunktet blir når hun snart skal dømme en 1. divisjonskamp for damer.

— Jeg synes det er innmari artig å dømme, sier Margot, — ja faktisk vel så artig som å sparke. Å dømme er ingen lett jobb. Man må være bestemt, og ikke være redd for å gjøre det en selv synes er riktig, sier hun.

Margot vil oppfordre andre jenter til å lære seg å dømme, for det er virkelig moro. Det er ingen forutsetning at man har sparket fotball fra før, mener hun.

MAA

En svingom på rådhusets tun

Vær- og føreforholdene var gode, og danserne i «Lerelven danselag» ville ikke vente på at døra til rådhuset ble låst opp. Trekkspilleren svingte opp med en feiende låt, og danserne lot seg ikke be to ganger. Det bar ut på plenen for full musikk, og det virket svært så trivelig med en svingom på rådhusets tun.

G.N.

Bygda vår på 1500-tallet:

Oppgangstider i reformasjonens fotspor

AV JOHAN RYDDINGSTAD

I vår historiske serie tar Johan Ryddingstad for seg reformasjonens innføring og de historiske konsekvenser dette medførte. Det ble oppgangstider for landet som helhet og for bygdefolket. Ryddingstad forteller om betydningsfulle oppfinnelser og oppdagelser, om jord- og skogbruk, og generelt om hvorledes livet artet seg på 1500-tallet.

I forrige Bygdespeil leste vi om nedgangstider og svartedaue, et virkelig trist avsnitt av historia vår. Nå blir det om oppgangstider, noe som det er hyggeligere å lese om. Skillet var før i tida satt til omkring år 1500. Da var det slutt med middelalderen, som ble regnet fra omkring år 500, da oldtida sluttet.

Historieskribere nå for tida setter skillet omkring år 1530, hvorfor er det vanskelig å skjønne. Når det er et tidssnitt på flere hundre år, kunne en heller bruke «runde tall», som er lettere å huske. En forandring på 30 år var det også for folkevandringstida.

REFORMASJONEN INNFØRES

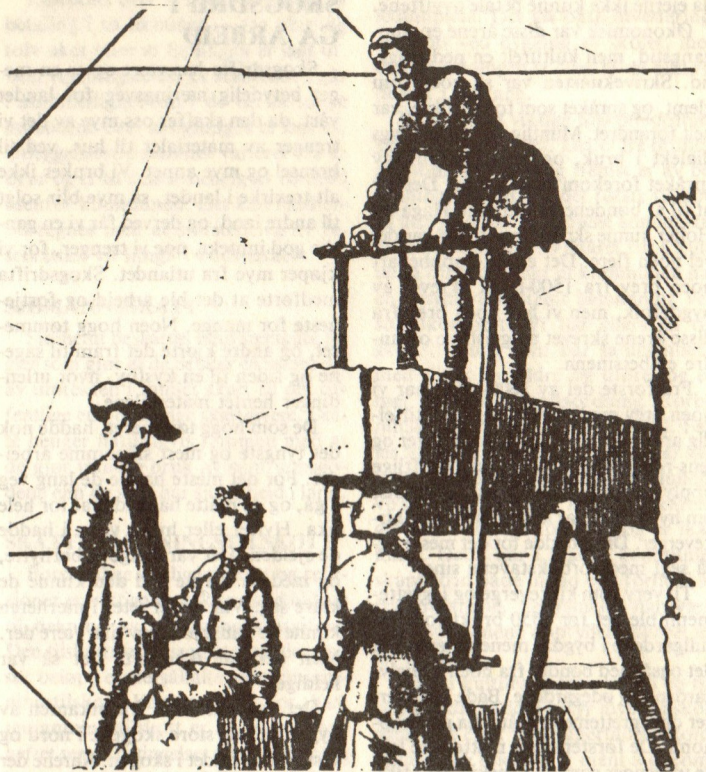
Først litt om landet i overgangen til oppgangstida. En forandring som folk først og fremst la merke til, og ble mest opptatt av, var reformasjonen. Den danske herredag innførte den i 1536, der det ikke var en eneste nordmann til stede. Dette var dels en politiske handling, idet Norges siste erkebiskop, som også var riksrådets formann, måtte rømme fra landet, dels en kirkelig handling, da hele den kirkelige ledelse ble fjernet. Reformasjonen var også en økonomisk reform, for kongen overtok alt kirkelig gods, og det var overgang fra katolsk til luthersk lære. Det var dette siste som folk helst mer-

ket seg, og det tok nesten to århundrer å innføre den nye lære. Helt til omkring 1850 ble det hemmelig holdt katolsk messe i Røldal kirke sankthansnatta.

I 1536 ble det slått fast at Norge skulle være en del av Danmark. Dansekongen ble ikke eneherker over de to riker, for han måtte dele makten med den danske adel. I Norge hadde han ingen å dele makten med, for det var bare et par av riksrådets medlemmer igjen, og disse kunne ikke gjøre noe. En danske overtok Akershus festning, hvorfra han sendte ut kongens ordre.

For om mulig å knytte nordmennene fastere til seg, kom kongen til Norge for å bli hyllet i 1548. Han ble også hyllet, og dette viser at Norge fremdeles var en enhet, selv om landet ble styrt fra Danmark.

Den første presten etter reformasjonen var Frantz Frantzen. Han er nevnt i flere brev like etter reformasjonen, ikke om kirkelige forhold, men om odelsgods som kona hans hadde. I denne tida hadde kirken enda mere makt enn tidligere. Svartedaunen og andre pestsykdommer førte til at både godseiere og bønder ga jordegods til kirken som også fikk økonomien raskere i orden igjen enn de verdslige stormenn. I Nannestad økte kirken og geistligheten sin del av jordegodset i

Skjæring av plank før vassaga kom i bruk var litt av et slit. Vi ser her hvorledes skjæring kunne foregå ved handkraft.

bygda fra om lag 27% i 1350 til 64% i slutten av katolsk tid (1536). At Frantzen var den første lutherske presten i bygda viser et notat i kallsboka for Nannestad. Etter tradisjonen skal han ha kommet fra Florens i Italia. I flere år prøvde han å få igjen tidenden til Holter sogn, som i sin tid ble overført til Ullensaker. I 1579 dømte Oslo lagting at tidenden skulle tilfalle presten i Nannestad. Striden om dette hadde da vart i over 25 år.

STORE OPPFINNELSER

Som noe nytt foruten reformasjonen må også nevnes flere oppfinnelser, oppdagelser og nye handelsveger. Boktrykkerkunsten ble oppfunnet, og det medførte at nå ble trykte bøker så billige at i alle fall noen kunne kjøpe dem. Kompasset kom i bruk, så sjømennene lettere kunne finne fram. Kruttet ble også kjent, og nye våpen ble tatt i bruk.

I denne tida ble Amerika «gjenopdaget». Den første jordomseiling ble også gjort, så nå måtte folk forstå at

jorda var rund. Nye handelsveger ble kjent, og nye varer av mange slag kom til Europa.

BYGDA VÅR PÅ 1500-TALLET

I bygda vår var det — som ellers i Europa — store forandringer. Vi kunne kjøpe mange slags varer som hadde vært ukjent før, og vi hadde også varer å selge.

Da reformasjonen ble innført, mistet kirken og prestene den gamle maktstillingen sin. Jordegodset til kirken og klostrene ble inndratt av staten. I denne tida ble adelen svekket og mistet etter hvert både innflytelse og jordegods. Derimot vokste det fram en ny samfunnsklasse etter reformasjonen, nemlig byborgerne. Handel og sagbruksdrift skapte et bedre grunnlag for byene, og særlig sagbruksdrift og utførsel av trelast medførte at byborgerne satte pengene sine i gardsbruk. Mange embetsmenn plasserte også penger i jordegods.

Blant de mere velstående ble det fråstet i såvel mat som drikke. Men for folk flest var nok dette ganske ukjente foreteelser, og kosten var både enkel og ensidig.

Da jordegodset ble inndratt av staten etter reformasjonen fikk bygdeprestene og bygdekirkene fritt disponere over de gardene og gardpartene som prestene og kirkene hadde vært eiere av før reformasjonen. Etter 1660 begynte kongen å selge dette jordegodset til embetsmenn og byborgere.

I gammalnorsk tid (1000-1350) ble det etter hvert en klasse av jordeiende adelsmenn og godseiere i Oslo. En del gammalnorske adelsætter holdt seg som jordeiere ut 1500-tallet, men fikk konkurranse av den nye borgerklassen i kampen om jord. Borgerne hadde penger og kunne låne til både adelsmenn og bønder mot pant i jord. Ofte ble byborgerne ved eiendommene, da eierne ikke kunne betale avgiftene.

Økonomisk var disse årene en oppgangstid, men kulturelt en nedgangstid. Skrivekunsten var så godt som glemt, og språket som folk brukte, var helt forandret. Muntlig var det en slags dialekt i bruk, og skriftlig bruk av språket forekom nesten ikke. Det ser ut til at bøndene på gardene Haga og Holter kunne skrive, men trolig var det vel noen flere. Det er ikke oppbevart noen brev fra 1500-tallet skrevet av bygdefolk, men vi har noen brev fra disse årene skrevet av geistlige og andre embetsmenn.

Fra første del av 1600-tallet har vi noen brev med opplysninger av tilfeldig art, ellers er det bare skattemenn og lens-regnskaper. Av disse skriftlige opplysningene er det først og fremst om hvem som var lagrettemenn og kirkeverger. Disse hadde for det meste også segl med forbokstavene sine.

Til verv som kirkeverge og lagrettemenn ble det før 1650 brukt folk fra fullgardene i bygda, men senere kom det også med bønder fra noen av halv-gardene og ødegardene. Både kirkeverger og lagrettemenn måtte ha god økonomi. De førstnevnte måtte ofte legge ut penger som de kanskje ikke fikk igjen før flere år etterpå, og de sistnevnte kunne bli gjort økonomisk ansvarlig for feilaktige dommer de hadde avsagt. Derfor kunne bare de dyktigste, mest ansatte og økonomiske velstilte bøndene bli lagrettemenn.

JORDBRUKET SKATTETYNGET

Bøndene hadde betalt tiende til kongen helt fra Sigurd Jorsalfarers tid (1103-1130). Tiende var en tidel av alle inntektene folk hadde, og dette måtte de betale til kongen.

Tienden var en tung byrde som ble lagt på folket. Men biskopene og prestene fikk store inntekter, så de kunne gjøre noe for å hjelpe de fattige. Det ble også bygd kostbare kirker for inntektene av den årlie tienden. Den var i år 1600 fra hele bygda 234 tønner havre, 3 tønner rug og hvete og 2½ tønner erter. Regnet om til havre ble det 2410 tønner. Etter reformasjonen ble tienden delt mellom konge, kirke og prest.

Bøndene hadde ei vanskelig tid i og etter reformasjonstida. Det ble lagt store skatter på dem, og skattene måtte

betales med varer. Futen holdt gjerne skatteting i prestegarden, og der ble alle hus overfylt med varer: huder og skinn, poser med mjøl og korn, sauer, geiter og kuer. Kirkene ble ofte så fulle at presten nesten ikke kom fram til alteret. Bøndene måtte frakte varene gratis til byen eller til et av kongens slott. De hadde også fra gammel tid plikt til å skyss adel og offiserer med familie og tjenere og kjøre varer for dem. De klaget over dette, men uten å få noen lettelse.

Fra reformasjonstida og til omkring 1600 ble det ryddet 22 ødegarder i Nannestad, de fleste på slutten av dette hundreåret.

SKOGSDRIFT GA ARBEID

Skogsdrifta har vært og er en meget betydelig næringsveg for landet vårt, da den skaffer oss mye av det vi trenger av materialer til hus, ved til brensel og mye annet. Vi bruker ikke alt trevirke i landet, så mye blir solgt til andre land, og derved får vi en ganske god inntekt, noe vi trenger, for vi kjøper mye fra utlandet. Skogsdrifta medførte at det ble arbeid og fortjeneste for mange. Noen hogg tømmeret, og andre kjørte det fram til sagene og siden til en kystby, hvor utlendinger hentet materialene.

De som hogg tømmeret, hadde nok det tyngste og mest slitsomme arbeidet. For det meste hadde de lang veg å gå, og de måtte ha med mat for hele uka. Hytter eller hus å være i hadde de sjelden. Det var å lage ei barhytte, og med en varme ved den kunne de klare seg. Var det ei seter i nærheten kunne de kanskje få lov til å være der. Men det var ikke ofte det så var heldige.

Det var helst folk fra utkanten av bygda ved de store skogene i nord og vest som arbeidet i skogen. Karene der var først og fremst skogsarbeidere. Men når vinteren var over, var det tømmerfløyting, et meget hardt og farlig arbeid. Det var fløyting i Leira og Rotua fra steder hvor elvene var store nok til å «bære» tømmeret gjennom bygda, og mange ganger måtte fløyterne følge med over bygdegrensen. Det var fløyting i elvene våre helt til omkring 1930.

TRELASTUTFØRSEL

På slutten av 1400-tallet ble det salg av tømmer fra Norge. I førstninga solgte nordmennene rundt tømmer, eller de kløyvde stokkene og telgde til delene til bord eller planker. Litt senere la de stokkene på et høyt stillas, og to mann, en under og en over, skar langsetter stokken med ei sag som gikk lodrett opp og ned.

Omkring 1520 ble skogsdrifta av større betydning enn før, da det ble stor etterspørsel etter tømmer og trematerialer, mest fra Nederland og Tyskland. På denne tida kom vassager i bruk. De første sagene som ble drevet med vasskraft, hadde et vasshjul som dro stokken framover til saga og videre framover. De første sa-

gene hadde lodrett sag. For å få stokken tilbake ble det i førstningen brukt håndkraft, men litt seinere ble det brukt vasskraft også til dette. Disse sagene ble kalt oppgangssaker.

De første sagbladene var smidde og var nesten 1 cm tykke, og medregnet viggning av saga ble det et meget bredt skår. Til ei slik sag trengtes stor vassføring, så disse kunne bare brukes i flomtida og ble derfor kalt flomsager. På 1700-tallet kom det andre sagblad, tynnere og stålvalsede, men disse kom ikke i alminnelig bruk før hundreåret etter. Etter hvert ble det ulønnsomt med disse sagene, og det ble flerbladde rammesager, men det tok lang tid før sirkelsager kom i bruk.

TØMMERKJØRING

Bøndene kjørte tømmeret fra skogen og til sagene. Når så tømmeret var skåret til bord og planker, ble det plankekjøring innover til Kristiania, og med det hadde bøndene fortjeneste. Det var mye kjøring fra Sagdalen ved Strømmen til Kristiania. Andre kjørte tømmeret for skogeiere i byen fra Råsjoen, Asakskogen og også fra Nordmarka. Noe varekjøring fra Kristiania var det også. Betalinga for kjøringa var ganske god, selv med små hester. Uten denne kjøringa hadde det sikkert blitt dårlig med bøndenes økonomi.

Tømmerkjøringa fra skogen var både hard og slitsom. Det var dårlig skogsveger, eller kanskje ingen veg, så tømmerkjørerne måtte finne fram på

beste måte. Det ble ofte store «stau», som kjørekarene av og til måtte ta toppen av for å komme fram med tunge lass.

MANGE SAGER

Hvor mange sager det ble bygd i de forskjellige deler av landet på 1500-tallet, vet vi ikke. Disse sagene ble bygd etter vassagene var kommet i bruk tidlig på 1500-tallet. Dette skaffet bøndene nye inntekter, men de hadde også egne sager ved en bekk eller ei elv. Det som kostet mest når en skulle bygge ei sag, var sagbladet. Kristian 4 satte i gang smiing av sagblad, så det var ingen sak å få tak i det, men så ble det forbudt for andre å lage sagblad.

Skogen var en del av Nannestad-bøndenes næringsgrunnlag, og nå begynte de å utnytte de økonomiske muligheter som skogsdrifta ga. Riktig nok var bare en mindre del av landets jord i bondeie. Størstedelen av jordeiendommene tilhørte kongen, adelen og de kirkelige institusjoner.

Materialene fra sagene måtte kjøres til Kristiania eller andre steder. Dette arbeidet ble utført av bøndene, som på den måten fikk en god biinntekt. Mange bønder fra hovedsognet og Bjørke lå på kjøring i Aker, hvor de kjørte bord og planker til bordtomtene i Kristiania. Andre kjørte fra Strømmen til byen. I denne tida var det stor virksomhet i skogene og ved sagene i Nannestad.

Urolig leire i Øya

Det er gjort mye vegarbeid i Øyakrysset siste året. det er utvidet og blitt bedre oversiktlig. I tillegg er det bygget to busslommer med tilhørende gangstier fram til krysset. Men alle denne masseforflytning resulterte i at en del jord raste ut og fylte igjen vegrenna. Men ved hjelp av gravemaskin og et par biler ble leir-massene skiftet ut med solid stein og grusmasse. Stabiliteten er igjen til stede.

G.N.

Lånegaranti

Etter anbefaling fra kulturstyret har Åsen IL fått kommunal garanti for et lån på 20.000 kroner. Lånet tas opp i

Øvre Romerike Brannkasse, og poengene er nytt til innkjøp av ny snøcooter. Lånet skal tilbakebetales over 10 år.

ROB

Kommunens inntektskilder

I vår serie om den kommunale økonomi tar vi denne gangen for oss kommunenes forskjellige former for inntekter, — fra forskuddsskatt til restskatt, sjømannsskatt og diverse avgifter. Grunnmaterialet til denne serier kommer fra publikasjonen «Kommunal Økonomi», utgitt av Norske Kommuners Sentralforbund.

HVA SOM BESTEMMER DEN SAMLEDE SKATTEINNGANGEN

Konjunktorene i samfunnet vil for et land som vårt med sin utadvendte økonomi i stor grad være dominert av utviklingen internasjonalt. Enkelte sider ved konjunkturutviklingen har staten likevel en viss innvirkning på. Det gjelder den alminnelige økonomiske aktivitet i samfunnet i den utstrekning den påvirkes av statens finans- og pengepolitikk. Men også for arbeidsmarkedet spiller statens disposisjoner en viss rolle. Viktige opplysninger til bedømmelse av disse forhold får vi gjennom stats- og nasjonalbudsjettene.

Også organisasjonene i næringslivet spiller en stor rolle. Hos oss fastsettes lønningene i utgangspunktet ved frie forhandlinger mellom organisasjonene, som har initiativ og utspillet i forbindelse med tariffrevisjoner (inntektsoppgjør). Det nivå de legger seg på når det gjelder lønnsøkninger, får derfor betydning. Men også ved lønnsfastsettelsen kommer statens politikk inn. Det er blitt alminnelig at staten bidrar til å bringe lønnsoppgjørene i havn f.eks. ved skattereduksjoner og subsidier. I den utstrekning slik bistand forventes av staten, vil organisasjonene kunne samle seg om lavere lønnsøkning enn tilfellet ville vært ellers.

Også forhold i den enkelte kommune og i fylket virker inn på skatteinntektene. Forhold som vekst eller tilbakegang i kommunens befolkning har virkning. Det samme har næringsutvikling og beskjeftigelsesgraden. I en viss utstrekning kan kommunen selv bidra ved en aktiv næringspolitikk og tiltaksarbeid for å legge forholdene til rette for næringslivet.

Skatteinngangen i budsjettåret vurderes under hensyn til blant annet de alminnelige konjunkturer, næringsutviklingen og sysselsettingssituasjonen. Disse vurderingene er spesielt vanskelige i kommuner der mye av inntektene er avhengige av værforholdene og andre naturforhold. De typisk

jordbruks- og fiskerikommunene står derfor overfor større usikkerhet enn andre kommuner. Generelt vil imidlertid inntektsanslaget for næringsdrivende være svært usikkert. Disse har betydelig spillerom for selv å regulere den inntekt som fremkommer til beskatning, blant annet gjennom ekstraordinære avskrivninger, avsetninger og varelagervurderinger. En påregnelig stigning i eierinntektene vil derfor ikke alltid gi et tilsvarende utslag i inntektsansettelsene for disse skatteyttere.

Samlet skatt fordeles mellom staten, folketrygden, fylkeskommunen og kommunen. Både lønnsnivå, strukturen i kommunens næringsliv og en rekke andre forhold virker inn på denne fordelingen. En snakkertid gjerne om «fordelingsprosenten» når det gjelder kommunens del av disse totale skatteinntektene. I disse årene har fordelingsprosenten gått nedover i de fleste kommuner. Dette henter bl.a. sammenheng med at statsskatten er progressiv (øker sterkt med høyere inntekter), mens kommuneskatten er jevn med en bestemt prosent på hele inntekten. Forholdet mellom de to skattene forskyves ujevn ved økte skattefradrag i ligningen. Også andre forhold spiller inn.

FORSKOTTSSKATT

Forskottstrekk foretas av arbeidsgiverne i de ansattes lønninger. Arbeidsgiverne skal gi oppgjør for foretatt forskuddstrekk teminvis. Skattebetalingsloven fastsetter at oppgjør skal skje 23. januar, 15. mars, 15. mai, 23. juli, 15. september og 15. november. Innen disse datoer skal arbeidsgiverne sende inn oppgjør for de to foregående måneder. Arbeidsgiverne skal ikke foreta skatteuttrekk for lønn i ferien, og bare foreta trekk for en halv måned i desember. Den effektive trekkperioden i et inntektsår er altså 10½ måned.

For enkelte kommune vil ligningen for foregående år foreligge når budsjettet settes opp. Dette gir svært gode data for å gjøre anslag for trekkinngangen i budsjettåret. Selv om ikke ligningen foreligger, vil en kunne få brukbare data fra trekkinngangen pr. 1. september eller pr. 1. oktober.

FORSKOTTSSKATT

Forskottsskatt betales av personlige skatteyttere som har næringsinntekt

(selvstendig næringsdrivende). Skattens størrelse fastlegges på forskottstadiet på grunnlag av data om inntekten året før og opplysninger fra skatteytteren. Denne skatten innbetales i fire terminer — 15. mars, 15. mai, 15. september og 15. november.

RESTSKATT

Restskatt over kr. 500,- forfaller til betaling i to terminer — tre uker og tolv uker etter at ligningen er lagt ut. Den vesentligste del av restskatten går i alminnelighet inn i de første to-tre månedene etter at ligningen er lagt ut. Utleggelsestidspunktet varierer fra år til år og er til dels avhengig av forhold utenfor kommunen. Det kan imidlertid regnes med at størstedelen av restskatten vil inngå i budsjettåret.

SJØMANNSSKATT

Sjømenn beskattes etter særskilte regler som gjør at de betaler en midre del av inntekten i samlet skatt til det offentlige enn de øvrige skatteyttere. Dette henger naturligvis sammen med at de gjør mindre bruk av samfunnsgodene enn de som har sitt arbeid i land.

SKATTUTJAMNINGSTILSKOTT

Forskjellige statlige tilskott og refusjoner er viktige inntektsmessige bidrag til dekning av kommunens utgifter. Den tilskottsarten som utgjør de største beløp, er de såkalte skatteutjamningstilskott. Karakteristisk for skatteutjamningstilskott er at de ikke har heftet seg til betingelser eller vilkår som kommunene må oppfylle før tilskottet utbetales. Bare ett slikt vilkår er stilt, nemlig at budsjettet skal kunne godkjennes av fylkesmannen. Tilskottet tas til inntekt på kommunebudsjettet uten krav om at kommunen skal sette opp bestemte utgiftsposter. Vi sier at skatteutjamningstilskott på denne måten ikke er formålsbestemt.

ANDRE STATLIGE TILSKOTT

Ved de øvrige statlige tilskotts- og refusjonsordninger er det satt vilkår for utbetalingen. Vilkåret går oftest ut på at kommunen må vise til at den har hatt visse utgifter til et spesielt tiltak eller i en spesiell sektor. Når dette vilkåret er oppfylt, blir midlene utbetalt og tas til inntekt i kommunens totalbudsjett, jfr. fig. 4 og 5 foran. Ved at kommunen tvinges til bestemte utgifter i en sektor før den kan motta tilskott, kalles disse tilskottene gjerne formålsbestemte.

En av de tilskottsordninger som har størst betydning for kommunens økonomi, gjelder grunnskolen. Her er tilskottsgrunnlaget en kostnadsfaktor pr. time som departementet fastsetter. Antall godkjente undervisningstimer i

kommunen bestemmer tilskottsgrunnlaget. Av dette beløp får så kommunen mellom 25% og 85% refusjon etter skjønn. Procentsatsen blir fastsatt for en treårsperiode, men departementet har anledning til å endre satsen i løpet av perioden. Andre statstilskott i skoleverket gis når kommunen har utgifter til spesialundervisning, skyss av elever, til pedagogiske tiltak og til skoletannpleie. Det gis også investeringstilskott ved bygging av skoler, men denne ordningen er etter hvert blitt redusert i omfang.

Vi har også viktige tilskottsordninger i sosialsektoren. Det er tre ordninger som her først og fremst er av betydning. Vi har for det første tilskott til utbygging av den sosiale administrasjon i kommunen. Vilkåret for å kunne få tilskott er her at kommunen har en nærmere bestemt bemanning ved sosialkontoret. Vi har ellers en tilskottsordning som har sammenheng med tiltak for eldre og uføre, og en mer generell tilskottsordning i forbindelse med andre sosiale formål. Felles for disse tilskottene er at det er satt vilkår om en viss vekst i kommunens virksomhet på disse felter. Vilkårene gir ofte rom for tolkning og er ikke klare. Dette har i mange kommuner skapt strid både innad og i forhold til statsorganene. Spørsmålet har vært om kommunene oppfyller vilkåret eller ikke.

Også i kultursektoren har vi en tilskottsordning som betyr mye. Tilskott utbetales etter innbyggertallet i kommunen, og midlene er ment å gi kommunestyret mulighet til å styrke det frivillige kulturarbeidet.

Dessuten finnes en tilskottsordning i barnehagesektoren.

AVGIFTER

Ved siden av skatteinntektene betyr det som gjerne betegnes som kommunale avgifter mye i mange kommuner.

En inntektsart blir gjerne betegnet som en avgift når den kan sees som betaling for en ytelse. Under denne kategori hører blant annet betaling for hjemmehjelp, hjemmesykepleie, opphold i barnehage og leie av kommunale idrettsanlegg.

FILOSOFIEN BAK DE FORSKJELLIGE ARTER AV DRIFTSINNTEKTER

Det er svært viktig å se de forskjellige inntektsartene i sammenheng. Det kan derfor være grunn til å se nærmere på filosofien bak de forskjellige inntektsartene. Følgende tre prinsipper gjør seg særlig gjeldende:

- ★ Evneprinsippet
- ★ Ressurssparingsprinsippet
- ★ Nytteprinsippet

Skatt på formue og inntekt har i overveiende grad evneprinsippet som begrunnelse. Jo større inntekt en har eller jo større verdier en eier, jo mer har en råd til å betale i skatt. For inntektenes vedkommende er dette prinsipp først og fremst gjennomført når det gjelder statsskatten. Den utlignes progressivt, dvs. med høyere prosent-sats jo høyere inntekten er. Kommuneskatten skrives derimot ut med samme prosent-sats uansett inntekts størrelse. Men også her kommer evneprinsippet til en viss grad inn ved bestemmelse om klassefradrag og minimumsinntekt.

Betaling for ytelser kan i en del tilfelle være begrunnet med ønsket om

ressurs sparing slik at prisen på en vare eller tjeneste påvirker etterspørselen og derved forbruket. Betaling for kraft fra kommunale elektrisitetsverker er et aktuelt eksempel. Også for vannavgiften kan en nytte en liknende betraktningssmåte.

Den vanligste begrunnelsen for å ta betaling for tjenester som det offentlige tilbyr, er imidlertid nytteprinsippet. Det vil si at de som benytter seg av tjenestene, også helt eller delvis skal dekke det offentlige utgifter til å drive servicevirksomheten.

Som eksempel kan nevnes leie av idrettsanlegg.

ROB

Fra Holterdiltten 82

Også i år har Holter idrettsforening arrangert Holterdiltten, der 26 familier eller lag stilte til start. Det var satt opp maksimaltid på de forskjellige etapper. Og den tiden var slik at de som gikk med den roligste farten vant, noe de startende neppe var klar over. Bildet viser Reidun Holter og Storm Larsen i startfasen.

G.N.

Sykkelkontroll ved Løken skole

Under en større sykkelkontroll ved Løken skole måtte lensmannsbetjent Solbakken utferdige en rekke mangellapper på elevenes sykler. Bildet viser at det likevel ikke var noen antydning

til sure miner, og at verken onkel politi eller skolepatroljens leder Barbo Ekenes ble upopulære på grunn av mangellappene.

G.N.

Lang og tro tjeneste

El-montør Per Engh er tildelt Selskabet for Norges Vels medalje og diplom for lang og tro tjeneste i firmaet Gunnar Nordengen, der har arbeidet sammenhengende i hele 31 år. Samti-

dig har Gunnar Toftner fått gullklokke for 25 års tjeneste i samme firma. Vi ser her Toftner og Eng motta sine erkjentlighetsgaver fra Gunnar Nordengen.

Metallforming som fag i ungdomsskolen

Metallforming synes å være et populært fag i ungdomsskolen. I alle fall ble det stilt ut en rekke fine arbeider fra dette håndverket under årets sommerstevne. Vi ser her fra ungdomsskolens stand, der resultater fra metallformingen ble stilt ut.

ROB

Med HV-gutta på øvelse

Heimevernet på landsbasis består i dag av atten distrikter og noe over 400 HV-områder. Bygdespeilet har avlagt en visitt hos vårt eget HV-område, som er en viktig brikke i HV-avsnitt 043.

En ting er sikkert, Heimevernet i dag og for ti-femten år siden kan så absolutt ikke sammenlignes. Rent utstyrsmessig består i dag HV-soldatens personlige utstyr og håndvåpen av det samme som soldater i stående avdelinger har. En annen ting som må avlives er det stygge ryktet som enkelte områder har hatt når det gjelder misbruk av alkohol. I dag blir dette slått like hardt ned på som om det skulle være i stående avdelinger.

Oppplæringstilbudene er også langt bedre. I tillegg til vanlige disipliner som skyting og infanteritrening, sprengningstjeneste o.a. får en del av manns-

skapene også spesialtrening på tyngre våpen utenom denne øvelsesuken. Gjennomsnittsalderen har også sunket betraktelig og ligger lavere enn på mange år, anslått til ca. 33 år.

Når det gjelder nivået for dyktighet blant våre HV-soldater, så er dette bra. For to år siden ble karene prosentvis beste område i skarpskyting innen Akershus distrikt, og flere har skyttermerket og infanteriknappen i gull. Dette oppnås ved at man greier kravene seks ganger. Det er ingen «kadaverdisiplin» å spore, men moralen synes god og ting blir likevel utført.

En annen viktig ting vi trekker frem, er den godt utbygde tillitsmannsordningen. Den består av en tillitsmann fra hver tropp, samt en fra staben. Områdesjefen er ansvarlig for at valg går riktig for seg og at pålagte møter holdes ifølge instruks. En del av æren for at dette har blitt så demokratisk, har Even Engh, som sitter i Landsrå-

det for HV, og som gikk av for aldersgrensen i januar 1982.

Vi har spurt områdesjefen, Trygve Sydhagen, hvilke krav han setter til en HV-soldat og får dette til svar:

— Rent faglig bør han kjenne sine våpen, og ellers den oppgave han blir satt til. Like viktig er den mentalitet og lojalitet som bør vises for at alle skal kunne dra lasset sammen som en enhet.

Bygdespeilet vil til slutt gi resultatene fra det tolv kilometer lange feltløpet (Infanteriknappen) med ilagt øvelser som seks orienteringsposter, måloppdagelse, avstandsbedømmelse, meldingstjeneste og skyting. Vi kan opplyse at 90% fullførte feltløpet med meget bra resultat.

Klasse 2 (yngste):

1) Per Arve Støland 1.46.40, 2) Kjell Sollien 1.37.40, 3) Vilfred Lerberg 1.38.00.

Klasse 3:

1) Olaf Moe 1.30.45 områdemester, 2) Aage Lauritsen 1.40.50, 3) Halvor Sponberg 1.46.00.

Klasse 4:

1) Trygve Sydhagen 2.16.20, 2) Svein Knudsen 2.20.05, 3) Ernst Jensen 2.25.00.

T.R.N.

Områdesjef Trygve Sydhagen gir ros til sine mannskaper.

Lars Kristian Kjørstad, eldste troppsjef, har vært med siden 1967.

Kaptein Grøtland fra Akershus HV-distrikt instruerer.

Bygdespeilet — alltid på plass

Selvølgelig var Bygdespeilet på plass under den store kulturmønstringen i kommunehuset. Ikke bare med sin tvangsendte skrivende og fotografierende faglige villeder, men også i form av en stand hvor informasjonsvisen gjorde forsøk på å presentere seg

selv.

Vi ser her redaksjonsutvalgets formann Gunnar Nyholt og medarbeider Tore R. Nyholt. Også vår stand hadde mange besøkende, som gjerne ville se og høre mer om Bygdespeilet.

ROB

HV's hemmelige våpen, kjøkkentjenesten, som ifølge alle lager virkelig god mat.

Morgenoppstilling.

Villmarksliv for speidere

11 speidere og to ledere fra Nannestad II speidertropp var i sommer på fottur i Vassfaret, nærmere bestemt fra Søbakkseter til Hedalen. Turen rapporteres å ha vært meget vellykket. Og

som transportmiddel til og fra Vassfaret ble brukt gamle gode «Slurpen», som vi her ser sammen med turdeltakerne.

ROB

AVSLÅTT KLAGE

«Kontakttringen» har søkt sosialstyret om et tilskudd til driften på 32.160 kroner. Av dette bevilget sosialstyret 9.960 kroner. «Kontakttringen» påklaget dette vedtaket. Men formannskapet har avvist klagen og sluttet seg til sosialstyrets vedtak om en begrensnings av bevilgningene til 9.960 kroner.

ROB

Nannestad torader'n i Ranseter

Nannestad torader'n deltok også i år i den store trekkspillmønstringen i Ranseter i Värmland.

På tegeerarbeid i bjørkeskogen

På Prestmosen var det fine bjørkerøtter.

Ann Pran fra Nannestad og Johanne Sagen Nicolaisen fra Holter har vært på et fem dagers kurs i tegeerarbeid som Akershus fylkeshusflidslag arrangerte på Statens lærerskole i forming på Blaker.

— Kurset var interessant og lærerrikt. Og det morsomme var at de lange fine bjørkerøttene vi hadde med oss fra Prestmosen viste seg å være av god kvalitet, sier fru Nicolaisen.

G.N.

Finstad-Løken skolekorps er 30 år

Finstad-Løken skolekorps er 30 år i år, og jubileet markeres med et mu-

sikkstevne i september, der korps fra Nannestad og omegn vil bli invitert.

Ellers er feiringen i gang og i juni var korpset på en meget vellykket tur til Finland der de møtte finsk musikk-tøvende ungdom. Formann i jubileum-såret er Øyvind Børresen.

H.Ø.

KJELEDYR TIL HYGGE OG NYTTE

At det finnes mange utgaver av kjeledyr har vi mange bevis for. Her er to små damer på vege hjem fra skolen med en kanin på armen. Trine Anita Karlsen og Marit Kvam hadde kjeledyrent med seg inn i klasserommet, der de viste de andre elevene hva de foret med og hvordan de stelte for dem.

G.N.

Slektsstevne i Åsgreina

I sommer var 70 etterkommere etter Hanna og Kristian Lerberg samlet til hyggelig samvær på Evangeliehuset i Åsgreina. Hanna og Kristian Lerberg fikk 9 barn: Kåre, Håvard, Leif, Ida, Hjørdis, Egil (død), Selma, Jon og Borghild. Det er 20 barnebarn og 31 oldebarn.

MAA

Velkommen til kirke

BJØRKE KIRKE

5. 9. kl. 11.00 Fam.gudstjeneste. Jørgensen
19. 9. kl. 11.00 Høymesse, nattverd. Gudmestad.
3.10. kl. 18.00 Aftensang, gullkonfirmantene. Granerud.
10.10. kl. 11.00 Familiegudstjeneste. Jørgensen.
20.10. kl. 18.30 Aftensang - Bispevisitas. Biskopen m/flere.
7.11 kl. 11.00 Alle Helgensdag, nattverd. Granerud.
21.11. kl. 11.00 Høymesse - siste dag i kirkeåret. Granerud og
og kretssekretær Haaland.

HOLTER KIRKE

29. 8. kl. 11.00 Familiegudstjeneste. Jørgensen.
12. 9. kl. 11.00 Høymesse, nattverd. Vikarprest.
26. 9. kl. 11.00 Høymesse. Jørgensen.
3.10. kl. 18.00 Aftensang, gullkonfirmantene. Jørgensen.
21.10. kl. 18.00 Familiegudstjeneste i kirken. Biskopen m/flere.
31.10. kl. 11.00 Bots og bededag. Granerud.
7.11. kl. 19.00 Alle Helgenskveld. Jørgensen.
14.11. kl. 11.00 Familiegudstjeneste. Jørgensen.
28.11. kl. 11.00 Høymesse. Jørgensen.

NANNESTAD KIRKE

29. 8. kl. 11.00 Familiegudstjeneste. Granerud.
12. 9. kl. 11.00 Høymesse, nattverd. Jørgensen.
29. 9. kl. 11.00 Høymesse, gullkonfirmantene. Granerud.
3.10. kl. 11.00 Misjonens dag på Romerike. Misjonsprest Kjell
Nordstokke og Granerud.
17.10. kl. 11.00 Familiegudstjeneste. Granerud.
24.10. kl. 11.00 Visitasgudstjeneste. Biskop Lislud.
31.10. kl. 11.00 Bots- og bededagsgudstjeneste. Jørgensen.
7.11. kl. 19.00 Alle Helgenskveld. Granerud.
14.11. kl. 11.00 Høymesse, nattverd. Vikarprest.
28.11. kl. 11.00 Høymesse. Granerud.

STENSGÅRD KIRKE

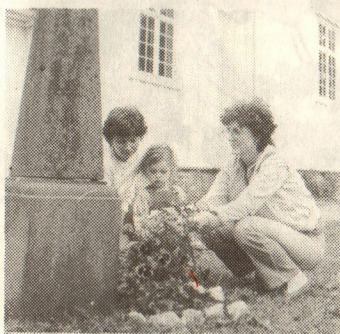
22. 8. kl. 11.00 Familiens dag. Granerud.
19. 9. kl. 11.00 Høymesse, nattverd. Jørgensen.
10.10. kl. 11.00 Familiegudstjeneste. Granerud.
21.10. kl. 20.00 Aftengudstjeneste - Bispevisitas. Biskopen m/
flere.
7.11. kl. 11.00 Alle Helgensdag, nattverd. Jørgensen.
21.11. kl. 11.00 Høymesse. Siste søndag i kirkeåret. Vikarprest.

SANDSNESSETER

5. 9. kl. 11.00 Gudstjenestlig møte hos Margit og Arnfinn Øines.
Granerud.

KLIPPEN BEDEHUS

- 17.10. kl. 11.00 Gudstjenestlig møte, nattverd. Jørgensen.

Sommertid er det mange besøkende på kirkegårdene, der familiegravstedene blir stelt med kjærlige hender.

Utbedring av vannverk

A/L Rotuvann har lagt om 1.144 meter av sin hovedledning. Dette har kostet 209.026 kroner. Som kommunalt tilskudd til dette prosjektet har formannskapet bevilget 104.513 kroner.

ROB

Åsen juniorkorps på Liseberg

Den 25., 26. og 27. juni besøkte Åsen Juniorkorps Göteborg hvor de blant annet opptrådte på Tivoli Liseberg.

H.Ø.

Sykelgruppe i Holter IF

Styret i sykegruppa ved starten. Fra venstre Odd Roar Gulliksen, Jan Tore Gulliksen og formannen Tore Pedersen.

At sykkelritt er populært viste seg da Holter idrettsforenings nystartede sykkelgruppe hadde sin debut på forsommeren. I et fint solskinnsvær fant starten sted ved Holter meieri. Turritet var på 42 kilometer. Trimløp ble kjørt i to klasser. På 10 og 30 kilometer. Eldste deltaker var 70 år, yngste seks år. Startlista viste hele 134 startende. Tore Pedersen var meget godt fornøyd med dagens ritt.

— Vi visst det var behov for en sykkelgruppe innen idrettsforeningen, men at interessen var så voldsom, overrasker meg. Vi har planer om flere ritt denne sommeren. Det rittet vi hadde i dag, håper vi skal bli en årlig foretelse. Og etter denne fine starten er det ingen ting i veien for å fullføre de planene, sier en fornøyd formann Tore Pedersen.

G.N.

Mer gangsti ved Løken skole

Et stort epletre og to bjørker måtte tas ned, og en lysstolpe flyttes for å få ført fram gangveien mellom skolen og Gudbrandsrud. Dette er ikke mange metrene, men riksveg 120 er så smal her at bilene har vanskelig for å mø-

tes. Å få de myke trafikantene inn på gangveien vil være en god løsning. Sammenhengende gang- og sykkelsti mellom Løken I og Gudbrandsrud er dermed en realitet.

G.N.

Skolestyret protesterer mot nedskjæring av bevilgninger

Skolestyret har vedtatt å henstille til Stortinget om at bevilgningene av midler til opplæringstilbud for funksjonshemmede elever revurderes. Det blir samtidig påpekt at det vil være uheldig å måtte angripe den såkalte «B-time-ressurs» for sterkt. Et forslag fra Jan Kopperudmoen ble vedlagt skolestyrets uttalelse.

— Vi innser og tar til etterretning at det må spares i en økonomisk vanskelig situasjon, sier skolesjef Sverre Sutterud. — Men jeg vil beklage det sterkt dersom slik sparing skal måtte gå ut over de vanskeligst stilte i skolen. Jeg stiller spørsmålet om det kanskje er mulig å spare noe ved innskrenkninger i det tilbud vanlige elever i grunnskolen får, og la denne innsparingen i dagens situasjon komme funksjonshemmede til gode.

Uttalelsen som ble vedlagt saken hadde følgende ordlyd:

En av de viktigste oppgaver innen skolesektoren er å gi funksjonshemmede muligheter til skolegang i sitt nærmiljø.

Funksjonshemmede i sosiale og medisinske institusjoner har krav på opplæring. Betydelige deler av de økonomiske midler til denne opplæring bevilges over voksenopplæringskapitlet i Kirke- og undervisningsdepartementets budsjett.

Stortinget har foretatt drastiske nedskjæring av bevilgningene til voksenopplæringen for inneværende budsjett. Dette fører til at tilbudene for de ressursvake blir betydelig redusert.

Spesialpedagogiske støttetiltak, de såkalte B-timer, er tidligere blitt prioritert. Akershus har nå fått en reduksjon av B-timer for skoleåret 1982/83 som utgjør 1600 uker/timer.

For vår kommune vil denne reduksjonen føre til at skoletilbudet for funksjonshemmede blir sterkt svekket. Og det betyr at elever som kunne fått sin skolegang i nærmiljøet nå må begynne på spesialskoler.

Nannestad skolestyre kan ikke godta slike reduksjoner fordi dette rammer barn, ungdom og foreldre som har det vanskelig fra før.

Reduksjonene av B-timer og avvisningen av ordningen med funksjonshemmede elevers fortrinnsrett til plasser i videregående skoler er en katastrofe for integreringen i skolen.

Større bevilgninger vil også gi muligheter for fortsatt opplæring av voksne elever i institusjoner.

— Bevilgningsreduksjonene fører til at tilbudene for de ressursvake blir betydelig redusert, sier Jan Kopperudmoen.

Nannestad skolestyre krever at midler tilleggsbevilges, slik at opplæringen i de sosiale og medisinske institusjoner minst kan opprettholdes på det nåværende nivå.

ROB

Åsgreina postkontor i nye lokaler

Åsgreina postkontor flyttet 7. juni inn i nye lokaler. Tidligere har postkontoret holdt til på 22 kvadratmeter i nabohuset.

De nye lokalene er på 59 kvadratmeter og er praktisk innredet for sitt formål. — og det er bedre plass her,

sier poststyrer Else Sydhagen. Posthuset betjener 196 husstander. Else Sydhagen er eneste fast ansatte personell, med Vivi Rustad som fast vikar.

Åpningen av de nye lokalene ble markert med overrekkelse av blomster, servering av kaffe og kaker.

G.N.

Fra åpningsdagen i Åsgreina postkontor.

Nå spiller også pikene fotball

Voksen damefotball er i løpet av de senere årene blitt et kjent begrep. Men nå følger også de yngre jentene opp med denne sporten, som bare for noen år tilbake var forbeholdt gutta.

I Nannestad idrettslag er det et pi-

kelag som i sommer har spilt i krets-serien. Jentene er i alderen fra 12 til 16 år, og spillestallen består av 18-18. Trener er Reidar Iversen med Pelle Ristesund som medhjelper. Vi ser her det fotballentusiastiske laget, som består av Lise Christiansen, Mette Bjørnbak-

ken, Nina Sand, Lind Nyheim, Heidi Nordvold, Nina Kjensli, Laila Sæter, Ruth Haug, Monika Gerling, Tone Gullstein Jahr, Tone Lillerud, Bente Moe, Linda Brustad, Merete Aarstad, Kirsti Mæland og Line Harang.

ROB

Avskjed ved Løken skole

Gavemottakerne Tor Berntsen og Svanhild Fevik sammen med skolesjef Sutterud, Barbo Ekenes og Bjørg Thomassen.

Hvert år er det som regel en forandring i lærerstaben ved våre skoler. Slik også i år. Ved Løken skole sluttet Tor Berntsen etter åtte år, men bare for å flytte over til Eker skole. Svanhild Fevik sluttet etter 11 år ved Løken. Hun forlater bygda for å flytte til Sande i Vestfold, hvor hun i tillegg til lærerpost, skal drive en gård sammen med

mannen.

Under sammenkomsten siste skoledagen ble disse to overrakt minnegaver. Svanhild fikk keramikkfat fra Nannestad kommune, overrakt ved skolesjef Sutterud. Både Svanhild og Tor fikk krystallbolle fra lærerne og de andre ansatte ved Løken.

G.N.

Fra ungarlivets glade dager

Vår lokale humørmaker Olaf Røtterud var på plass i den lokale «Vikan»-kulturmønstringen i vår, der han berettet om hvorledes ungarlivet fortonet seg for en Nannestad-sokning før to- og fihulet motorisert redskap hadde overtatt den trofaste sykkelens vik-

tige rolle som transportmiddel for både enslige og elskende.

Vi ser her'n Olaf i avslutningssekvensen av sin beretning, der han søker trøst i sin trofaste venn, gitaren.

ROB

Sommerstevnet har fortsatt popularitet

Årets sommerstevne ved Hurdalsjøen, det 22. i rekken av sådanne, hadde som vanlig en stor oppslutning fra publikums side. Riktig nok var det en viss publikumssvikt på lørdagskvelden, men på søndag var det riktig bra. Det blir da også fra arrangørhold antydning at opplegget for disse sommerstevne-

ne kanskje burde endres noe, eksempelvis ved at lørdagsopplegget sløfes og at det i stedet satses på utvidet søndagsprogram.

Vårt bilde er fra stevneplassen ved Lima, der det på søndag ble servert et variert og rikholdig program.

ROB

Mindre takdrypp i ungdomsskolen?

De fleste takene på ungdomsskolen har gjennom mange år hatt den uvanen at de lekker når det regner, og takdrypp inne i skolerom og ganger har ikke vært noen sjeldenhet.

Ny takteking er blitt en nødvendighet, men det å ta alt på en gang er et stort økonomisk løft. Det er derfor

blitt tatt ett og ett tak om gangen, og årets «kvote» er på ca. 500 kvm.

Vi ser her fra tekkingsarbeidene på ungdomsskolens tak, der Øivind Nærløs og Sverre Jacobsen nå lover at det skal bli slutt på uønskede takdrypp i skolen.

ROB

NANNESTAD KOMMUNALE KINO
KINOPROGRAM

Forkortelser: Ly (Lyngås), N (Nannestad kommunehus), Bj (Bjerke Velhus)

 <p>STEVE, LØVEN og TIGEREN</p> <p>Ly 29.8., N 1.9., Bj 5.9. (B)</p>	 <p>ROCK HUDSON i RAY BRADBURY'S mesterverk i science fiction EROBRINGEN AV MARS</p> <p>Imponerende synsinntrykk av en ukjent verden</p> <p>FILMCO</p> <p>Ly 29.8., N 1.9., Bj 5.9. (V)</p>	 <p>MOHAWK</p> <p>SCOTT BRADY · RITA GAM NEVILLE BRAND</p> <p>EASTMANCOLOR WIDE VIEW</p> <p>Ly 5.9., N 8.9., Bj 12.9. (B)</p>	<p>SE OPP FOR GLORIA</p> <p>Ly 5.9., N 8.9., Bj 12.9. (V) Bill.pris kr. 15,-.</p>
 <p>INDIANERGUTTEN OG VILLHESTEN</p> <p>JOHNNY CRAWFORD · JAY SILVERHELLS ROBERT CRAWFORD</p> <p>"INDIAN PAINT"</p> <p>Ly 12.9., N 15.9., Bj 19.9. (B)</p>	 <p>AIRPORT '80 CONCORDE</p> <p>med ALAIN DELON SUSAN BLAKELY ROBERT WAGNER GEORGE KENNEDY SYLVIA KRISTEL</p> <p>CIC</p> <p>Ly 12.9., N 15.9., Bj 19.9. (V) Bill.pris kr. 15,-.</p>	 <p>GEORGE MONTGOMERY DAVY CROCKETT INDIANER- SPEIDEREN</p> <p>Ly 19.9., N 22.9., Bj 26.9. (B)</p>	 <p>Hvis de virkelig har det som kreves, vil det ta alt hva de har.</p> <p>EN ALAN PARKER FILM</p> <p>CIC MGM</p> <p>Ly 19.9., N 22.9., Bj 26.9. (V) Bill.pris kr. 15,-.</p>
 <p>GØY FOR HELE FAMILIEN</p> <p>Superbilen DU-DU</p> <p>MED ROBERT MARK SAL BORGESE</p> <p>Ly 26.9., N 29.9., Bj 3.10. (B)</p>	<p>HJELP, VI FLYR!</p> <p>Ly 26.9., 29.9., Bj 3.10. (V) Bill.pris kr. 15,-.</p>	<p>3×CHAPLIN</p> <p>PÅ AKSEL GEVÆR · BLACK INC. PILEGRIMEN LØNNINGSDAGEN</p> <p>Ly 3.10., N 6.10., Bj 10.10. (B)</p>	
<p>ANTHONY QUINN JOHN PHILLIP LAW</p> <p>TIGERE GRATER IKKE</p> <p>FARGER FILMCO</p> <p>Action og spenning i eksotisk miljø</p> <p>Ly 3.10., N 6.10., Bj 10.10. (V)</p>	<p>TEGNEFILMEN TINTIN OG HAI-SJØEN</p> <p>United Artists FARGER</p> <p>Ly 10.10., N 13.10., Bj 17.10. (B)</p>	<p>I MORDERENS KJØLVANN</p> <p>FRANK SINATRA · FAYE DUNAWAY</p> <p>HAN forfølger en morder... HUN håper på et under...</p> <p>FILMCO</p> <p>Ly 10.10., N 13.10., Bj 17.10. (V)</p>	
<p>Fart til fire</p> <p>ETTER TEKESERIE AV SAMME NAVN Regi.: ALICE OFREDERICKS</p> <p>IB SCHÖNBERG BIRGITTE BRUUN · POUL REICHHARDT ·</p> <p>ASA-FILMCO</p> <p>Ly 17.10., N 20.10., Bj 24.10. (B)</p>	<p>OLIVER REED i DR. HECKYL OG MR. HYPE</p> <p>FILMCO</p> <p>Fantastisk mord-mysterium med ny vri</p> <p>Ly 17.10., N 20.10., Bj 24.10.</p>	<p>RALLY MED DU-DU i STORFORM!</p> <p>ROBERT MARK SAL BORGESE</p> <p>SUPERBIL PÅ VILLE VEIER</p> <p>Ly 24.10., N 27.10., Bj 31.10. (B)</p>	

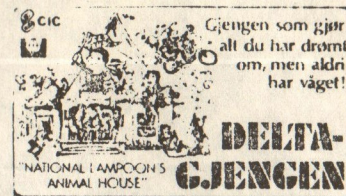

Ly 24.10., N 27.10., Bj 31.10. (V)
Bill.pr. kr. 15,-.

SJØRØVERNES OVERMANN

Ly 31.10., N 3.11., Bj 7.11. (B)

Ly 31.10., N 3.11., Bj 7.11. (V)

Ly 7.11., N 10.11., Bj 14.11. (B)

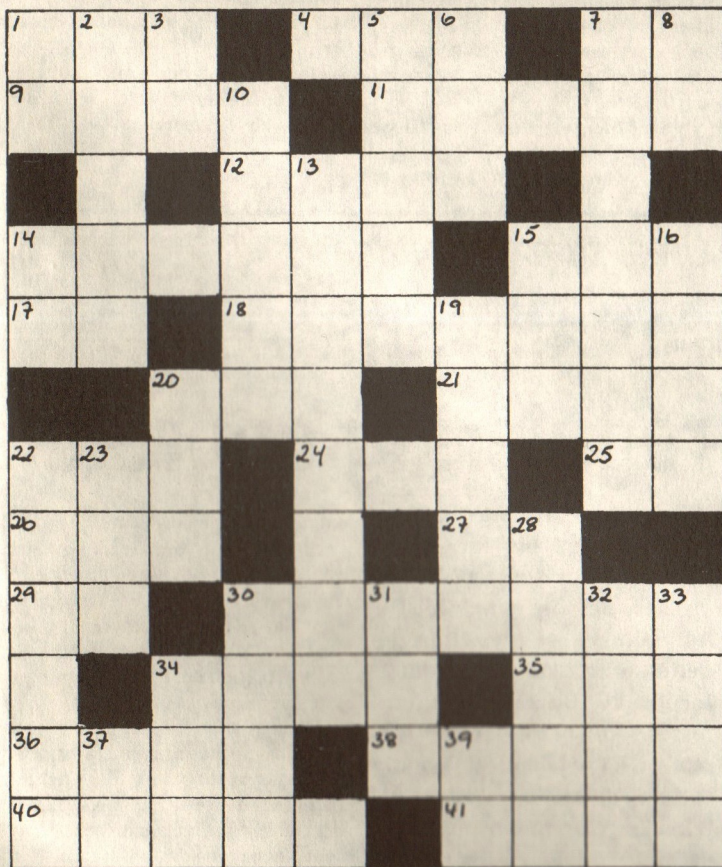
Ly 7.11., N 10.11., Bj 14.11. (V)

FILMER SOM KOMMER

Bare en tenåring, Robin Hood og piratene, De røde djevler, Du-Du kjører safarirally, Gudene må være gale, Livet som innsats, Elefantmannen, Mumiens hemmelighet, Kun for dine øyne, Den rasende oxen, Krigens hund m.fl.

BYGDEKRYSSORD

Kryssord nr. 17

Løst av .....

Adresse .....

Vannrett:

- Guttenavn
- Butikk-kjede
- Tiltale
- Norsk by
- komponist
- Den hellige . . .
- Bedre halvdel

- Ferdselsåre
- Behagelig
- Tur med buss
- D. . ., stor
- Trekkes fra
- Som et esel
- Sykehus (fork.)
- I bokføring

- Tull
- Norsk standard
- Omtale
- Gardsnavn
- Spill
- . . .r, duft
- Trang
- Oppdragelse
- Grønnsak
- I sjakk

Loddrett:

- Elv i Sibir
- Størrelse
- Avlegges
- Guttenavn
- Hadde det vondt
- Regning
- Småregn
- Gardsnavn
- Gardsnavn
- Hans Østeng
- Trassig
- Land
- Stopp
- Finnes i havet
- Moderne sykdom
- Tøys
- Ikke småtter

- Dans
- Drikk
- Levde for lenge sia
- Gardsnavn
- . . .la, skuespillerinne
- . . .t, lever vi av
- Tresort

Vinner av kryssord nr. 16 ble Kari Bekkevar, Holter. Tre lodd i pengelotteriet er sendt henne. Frist for kryssord nr. 17 er 1. oktober. Løsningene sendes Gunnar Nyholt, 2034 Holter.

Forts. fra side 1 Ambulerende...

sådan, og med et halvt års prøvetid for å se hvorledes ordningen virker.

Hovedoppgaven for den ambulerende vaktmester er å gi en hjelpende hånd til pensjonister og andre trygdede som måtte ha behov for litt assistanse. Etter prioritering av sosialkontoret stiler Vøien opp med verktøykasse, gressklipper og annet utstyr.

Oppdragene kan være så varierte. Nå sommerstid er det sesong for gressklipping. Ellers kan det være alle mulige slags oppdrag, som eksempelvis staking av tette kloakkrør, tetting av trekkfulle vinduer, paknings-skifte på utette vannkraner og hugging av ved.

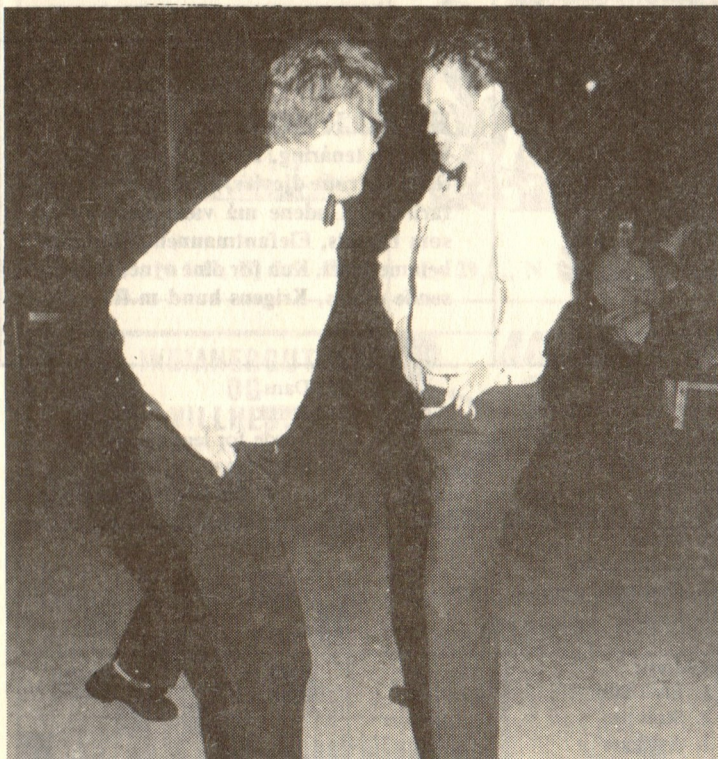
Alt ordnes av den ambulerende vaktmester, som i høyeste grad må kunne betegnes som en altmuligmann. Med solid bakgrunn som snekker og murer, kombinert med god fingerferdighet, skal det også mye til før Vøien ikke får løst problemene.

— Personlig trives jeg med dette oppsøkende hjelpearbeidet, sier Vøien. — Ordningen er riktignok midlertidig, men det er neppe tvil om at behovet er til stede for å gjøre stillingen som ambulerende vaktmester til et mere permanent tiltak.

— Det er alltid hyggelig å kunne utføre slike nødvendige oppdrag hos mennesker som ikke selv er i stand til å klare det. Og jeg tror også at våre pensjonister og trygdede setter stor pris på tiltaket, sier kommunens ambulerende vaktmester.

ROB

Dansegutta bresker seg!

«Ox-dans» heter dansen som her framføres av Lerelven danselags Otto Hansen og Ole Borhaug. Hvilket omsatt til norsk betyr noe sånt som okse-dansen, noe som også skulle framgå av dansens karakter. Den forestiller nemlig to olme okser som riktig bresker seg for hverandre for å overbevise om hvem som er den sterkeste.

Og dansegutta lå ikke tilbake i bresking og aggressive tendenser. Som det her framgår av blant annet ansiktsuttrykkene skulle en tro at utøverne kunne fly på hverandre hvert øyeblikk.

Men alt fikk over med skrekken, og de bryske dansere skiltes som venner. Oppvisningen fant sted under et kulturprogram i kommunehuset i sommer.

ROB

Bragdpris i Bjerke IL:

«Bjørsokningen» til Øyvind Sandholt og Terje Bogen

«Bjørsokningen» blir utdelt for første gang til Øyvind Sandholt og Terje Bogen.

Bjerke Idrettslag har innstiftet sin egen bragdpris. Prisen, som består av en statuett på marmorplate, blir delt ut til lagsmedlemmer som har gjort seg spesielt bemerket enten som aktive idrettsutøvere eller administratører. Navnet på prisen er «Bjørsokningen», som det også står inngravert på statuettens sokkel.

Bragdprisen ble delt ut for første gang under kommunens fest for Bjerke IL i sommer. Det var lagsforman-

nen Johnny Ruud som sto for utdelingen, og de glade mottakere var Øyvind Sandholt og Terje Bogen. Førstnevnte fikk prisen for sine utmerkede resultater i skiløypa, og Bogen fikk sin på grunn av sine store suksesser som trener.

Det vil bli satt opp klare statutter for hvem senere kan bli tildelt denne Bjerke ILs høye utmerkelse.

ROB

Grøa som vannkilde:

Avtale om regulering opprettet

Kommunene Lunner, Gran og Nannestad har inngått en avtale om utnyttelse av Leirelvas øvre del som vannkilde for kommunene. Utnyttelsen av dette vannet skal foregå slik at jordbruks- og miljøverninteresser så langt råd er blir ivaretatt. Det er i denne anledning satt opp spesielle regler for uttak i Skjelbreiadammen, der det til forskjellige tider på året skal være sikret en viss minstevannføring i Leira.

Etter en lengre anleggsperiode har nå Gran og Lunner tatt i bruk Grøa som vannkilde. For at Grøa skal være kvantumsmessig sikret som vannkilde er den avhengig av videre tilførselsvann. Dette kan skje gjennom damanlegget på Skjelbreia, der Nannestad kommune står som eier av reguleringsrettighetene.

Vannkilden i Grøa er en eventuell kilde for et felles vannverk der også vår

kommune er med. Kommunen har med henblikk på dette investert 250.000 kroner til visse tekniske anlegg i det interkommunale vannverket. Dermed Nannestad på et senere tidspunkt skal inngå som partner i dette, må dette skje på bestemte vilkår som nå er tatt inn i en avtale.

Foruten å inneholde retningslinjer for minstevannføring i Leira har også avtalen et punkt om hvilke rettigheter og plikter de tre kommunene har når det gjelder Skjelbreiadammen i den tid som Nannestad ikke er vannverkspartner. Dette dreier seg blant annet om reguleringsrett, vedlikehold og påkostninger.

Nannestad kommune står i dag som eier av Skjelbreiadammen, og for den tid som kommunen ikke er med i vannverket skal dette betale en viss sum for bruk av anlegget. Avtalen tilsier at det årlig beløpet her blir seks prosent av 300.000 kroner, som er dammens verdi i dag. Kommunestyret har imidlertid nå vedtatt at rentesatsen for dette må stå åpen for eventuelle senere justeringer.

ROB

Fleksitid innført i kommunen

Med virkning fra 1. juli ble det innført såkalt fleksitid i den kommunale administrasjonen. Dette vil si at den ansatte mer eller mindre selv kan bestemme når han eller henne vil møte opp morgenen eller slutte av om ettermiddagen, dog innenfor en bestemt tidsramme. Totalt, sett over ukas eller månedens samtlige arbeidsdager, skal arbeidstiden likevel være den samme som tidligere. Samtidig ble det slutt på den utvidede kontortiden på torsdager.

Ordningen skal foreløpig være gjeldende for ett år. Den normale arbeidstiden i kommuneadministrasjonen er fra kl. 08.00 til 15.45.

Det opereres nå med en såkalt «kjernetid», der alle skal være i tjeneste. Denne strekker seg fra kl. 09.00 om morgenen til 15.00 om ettermiddagen. Videre er det noe som kalles «den ytre arbeidstid», det vil uttergrensen for når det kan møtes opp sluttet for dagen. Denne tiden er fra kl. 07.00 til 09.00 og fra kl. 15.00 til 17.00.

Det forutsettes at den enkelte etats service overfor publikum ikke skal bli dårligere.

Ekspedisjonstiden i kommunehuset er samtidig redusert til å være fra kl. 09.00 til kl. 15.00. Service utenom denne tiden må nå avtales på forhånd.

ROB